

ARADI KÖZLÖNY

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VEKEMEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 60 f.

HELYBEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 60 f.

nyitási díj 60 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 154.

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, szeptember 20.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Az igazi agrár.
- Izgatás.
- Választási mozgalmak.
- Kierőssáskolt szövetség.
- Képviselőválasztások a megyében.
- Mac Kinley temetése.
- Lebecsgolt agrárok.
- Goldmann Emma Párisban.
- A katonavonalt katasztrófája.
- Tassy Pál.
- Október 6.
- A hamis ékszerek.
- Változások az aradi iskolákban.
- Az ittas férj rémtette.
- Tárca: Romeo és Julia. Irta: Kozma Andor.
- Csarnok: Az impresszárió ur. Irta: Albiszy K.

Az igazi agrár.

Arad, szeptember 19.

A ki tagadja, hogy Magyarország mindenekfelett agrár állam: az tudatlan.
A ki nem kívánja földmivelésünk leg-
szébb virágzását: az gonoszlelkű.
A ki ellenzi, hogy „Magyarország a
magyaroké” legyen: az hazaáruló.
Ezeket előrebozsájtván, azt hisszük
nem akad egyetlen agrár polgártárs sem,
ki avval vádolhatna bennünket, hogy va-
lamilyen merkantilista szindikátus béren-
cei vagyunk. Még akkor sem, ha nyom-
ban a fenntisztelt s általunk is ime nyil-
tan vallott alapigazságok után nem habo-
zunk kijelenteni, hogy az ujonnan szüle-
tendő agrárpártot céltalannak, felesleges-

nek, sőt egyenesen károsnak valljuk. Ez
a látszólagos ellentét valójában az egy-
szerű, tiszta igazság, a józan logika kö-
vetkeztetése.

Mit akar az agrárpárt? A földmivelést
fejleszteni, a kisbirtokos jólétét biztosí-
tani. Hát ez szép és okos dolog, de nem
agrár találmány. Ehez nem kell se gönci
program, se gazdasági háború. A föld-
mivelés nálunk az államtest vérkeringé-
sének legfőbb ere s nincs a világon olyan
bolond merkantilista, ki vitatná, hogy az
ember egészsége megkívánja, hogy ereit
felvágja. A magyar kereskedő jól tudja,
hogy ha a földmivelőt nyomják, az ő
teste is sajog, ha a fogyasztóközönség
koldus, az ő üzleti leltárát is a tömeg-
gondnok készíti el. Ez országban csak úgy
mint a nagyvilágban mindenki élni akar,
még pedig lehetőleg jól élni. Nálunk az
életet a föld adja. Nyilvánvaló tehát, hogy
a földet mindnyájan létfeltételnek tartjuk
s annak miveltjét becsüljük, szeretjük és
védelmezzük.

De hát mit akar az agrárpárt? Az
imént rosszul mondtuk meg ezt. Nem a
földmivelést fejleszteni, hanem csak a
földmivelést. Ez a „csak” szó a milyen
kicsi, olyan óriási nagy akadályokat ké-
pez az állam gazdasági életében. Ez a
„csak” szócska oka a háborúnak, szen-
vedélyes küzdelemnek, e miatt bomlik meg
a szabadelpárt nagy egységes tábora.
Ez az a mély árok, mely elválasztja

a gazdasági osztályokat s mely felett be-
hunyt szemmel akar átsétálni a gróf
Károlyiék kised serege. De hiába! Az
árok árok marad annak is, a ki nem
akarja meglátni, legfeljebb hamarabb bu-
kik bele. Ez a bukás nekünk ép oly fá-
dalmas lenne, mint a telivér agrároknak.
Mert sok becses erő, sok jó és szép tö-
rekvés veszne el oktalanul, pedig kicsiny, s
gyenge gazdasági életünkben a legpa-
rányibb erővesztés is igen nagy káro-
kat okoz.
Gróf Károlynak és pártjának előbb-
utóbb be kell látniok, hogy tulzódv egyol-
dalu állásponjtjuk lehetetlen helyzetbe so-
derja őket. Be kell látniok, hogy az igazi
agrárnak, annak, ki komolyan és céltuda-
tosan akarja a földmivelést és a kisbirt-
kosság érdekeit szívére viselni, el kell
vetni a „csak” szócskát, s át kell hidalni
a gazdasági osztályokat elválasztó mély
árkot s egységes, erős, öntudatos mun-
kával felkarolni a kereskedelem és mindenek-
felett az ipar érdekeit.

A magyar ipar kellő fejlesztése, az
egyedüli megváltó erő, mely loszerelheti
a gazdasági háborút és megteremtheti az
oly nagyon kívánatos harmoniát. Ezt kell
lenni szem előtt tartani az agrárius urak-
nak. A földre nehezedő teher csak akkor
fog enyhülni, ha felét a másik erőforrás,
az ipar viselheti. A ki fáradt utason kö-
nyíteni akar, az ne hízkeléssel, vagy
sopánkodással közelítsen hozzá, hanem

TÁRCA

Romeo és Julia.

Irta: Kozma Andor.

Mélyen, igazán, nagyon szerették egymást.
Montag Romeo azonban csak segédlevelező volt
a bankban, míg Capler Julia a bank vezérigaz-
gatójában tisztelte atyját.
Lehetetlen frigy. A mint a dúsgazdag Cap-
ler, a hihetetlen dőlyfősségű plutokrata, csak
valamelyes nesztét vette, hogy hova merészelte
szemét emelni Romeo s hogy mily alacsony
emberig stülyedt Julia izlése, legott iszonyato-
san közibük csödrített.
Julianak ellenállhatatlan erélylyel adta tud-
tára, hogy ezt nem tűri. Egy Romeo, a kinek
600 forint évi jövedelme van 80.000 korona hely-
lyett, az neki nem vő.
Romeót magához idézte a hivatalba s csak
ennyit mondott neki:
— Maga szemtelen, elcsapom, kirugom, ha
még egyszer rájövök, hogy a lányomat bolon-
ditja.
Mégis, rá egy napra, véletlenül toppanván
haza, együtt találta Romeot és Juliát.
Lett is ebből hadd-el-hadd!
A bösz apa meg akarta volna verni Ro-
meot de az erős volt és lovagias ügyekben
járta, hát nem merete bántani Juliát merete vol-
na, de Romeo elébe állt és nem engedte. Capler
ur ennelfogva csak Julia nevelőnője ellen intéz-

hetett tetteles rohamot, a ki azonban kisé-
ladt a szobából.

Capler ur nem folytatta üldözését, sőt bá-
csukta utána az ajtót, hogy csak ők hárman
maradjanak a szobában a döntő jelenetre. Ha-
ragját nem, de dühét mérsékelte. Roppant aka-
rattal, de elég nyugodtan beszélt.
— Itt az ideje, hogy ezzel az ostobasággal
egyszersmindenkorra végezzünk.
— Én leánya kezét kérem, — vezérigaz-
gató ur.
— Szám párdon, Montag ur! Csak azt
akartam mondani, hogy leányom kezét nem
kapja meg. Soha. Érti: so—ha!
— Akkor én löbe lövöm magamat.
— Tessék.
— De én is meg ölöm magamat, papa.
— Ugyan haligass, te ostoba kis liba. Te
nem ölod meg magadat, — hanem férjhez
mész mielőbb Dienstag Jakab urhoz, a ki
igazgatósági tag, harmincezer forint évi jöve-
delemmel.
— Soha, inkább a halát én esküszöm.
— Csak esküdjél. Majd esküszöl a tem-
plomban Dienstag urnak is, esküdni könnyű,
megtartani nehéz.
— Nem kerül esküvőig a dolog. Vezér-
igazgató ur, mert én kihívom. Dienstag igaz-
gató urat.
— Az pedig nem lesz bolond magával ki-
menné, maga kötekedő párbajozó.
— Megverem az utcán.
— Ó kocsin járs S még ha megveri is?

Magát megbüntetik s Julia mégis csak Diens-
tagné lesz.

Ebben a modorban folyt még egy ideig
tovább a dialógus. A szerelmesek lázasan
beszélgettek egymáshoz való örök hűségéről,
öngyilkosságról s arról, hogy az apai zsarnok-
ság semmiképp sem lesz képes őket megtörni.
Capler ur ellenben fagyos, kérlelhetlen határo-
zottsággal beszélt s végül kijelentette, hogy a
dolog be van fejezve és — elég. Aztán kinyi-
totta az ajtót s intett Romeonak, hogy ajánlja
magát.
A kétségbeesett fiatal ember rávetette szel-
relmes szemét Juliájára; sápadt arcán könyek
peregtek végig; ajka vonaglott. Némán, lesújtól-
va, ingadozva hátrált ki az ajtón, melyet Capler
ur rögtön bevágott utána.
— Az ajtón át is meghallotta Julia velőtrázo
sikoltásait.
— Romeo, Romeo, meghalok utánad.
— Még egyszer vissza akart rohanni, de az
ajtó már zárva volt. Elkeseredett, halálra sebez-
sült szívvel rohant át a szép vezérigazgatói la-
káson, a kijáratot keresve.
Még a negyedik teremben is hallotta, mesz-
sziről, eltompitva, Julia sikoltásait.
— Romeo, Romeo!
Mély fájdalomnak zavarában nem talált
ki az előszobába, mind csak a diszes teremek
perzsa szőnyegein futkosott. Egy kis, gömböly-
ded, parázs szemű szobaleány, a kinek fejére
fehér bóbbita volt tűzve, megmosolyogta és meg-
szánta.

vegye le a fele terhét válláról. Vigan fog az haladni tovább utiprogramm nélkül is.

A legnagyobb, az *igazi* agrárok azok lesznek, kik a hatalmas, erős magyar ipart megteremtik. (*)

Izgatás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, szeptember 19.

Az idei képviselőválasztás sok okból nevezetesen és sokáig emlékeztető lesz. Első sorban nevezetesen azért, mert a kuriai bíraskodás életbeléptetésével az az első választás, amelynek érdekességét kölcsönöz minden ebből folyó momentum. Ime, a kuriai bíraskodás első eredménye az, hogy annak ellenére, hogy talán soha annyi jelölt nem volt, mint az idén, mégis az alkotmányos éra óta és egyáltalán azóta, mióta követet, képviselőt választ a magyar, soha ilyen csendes választások nem voltak.

Azonban ennek is egy sajátos jelenség lett a következménye: a míg ugyanis a vidéken néhány kerületből eltekintve alig csaptak magasabb hullámokat a választási mozgalmak, addig itt fent a központban az ellenzéki pártkörökben idegességet észlelünk. Mindég legesélyesebb választási küzdelmet krimennek fujnak fel, csak hogy ezuttal is panaszkodhassanak és gunyosan tebessék fel a kérdést: „Hát ez a tiszta választás?”

Igenis ez! Ez tiszta választás és az ellenzék komolyabb elemeinek be kell ismerniök, hogy ott és a mikor bárhol is visszaélésnek jöttek nyomára, azonnal intézkedtek és minden erőszakoskodást megtoroltak.

Hát igenis ez a tiszta választás. De az ellenzék úgy látja, hogy elvesztette a lába alól a talajt s ezért kesereg. Egykor tiszta függetlenségi kerületek választói most a szabadelpvűpárt jelöltjei mellett sorakoznak, mert látják, hogy a függetlenségi párt elejtette lobogóját és az opportunizmusban tullicitálja a kormánypartot.

A néppártól pedig kiderült, hogy csak falrafestett ördög volt. Ma már senkisé is fél tőlük. Szervezkedtek, fenyegetőztek, miként ha végpusztulást akartak volna hozni a szabadelpvűségről s imo kitűnt immár az is, hogy még régi képviselőik is sorra inganak s alig

jó be közülök néhány. De a felvidékről esetleg befanatizálnak tíz új embert.

Mert ez a fegyverök: a fanatizálás itt-ott terrorizmus és általában a vallásos izgatás. Az izgatás ellenben új társakra akadtak a tót nemzetiségű jelöltekben, a kik ez idén tényleg kiléptek a passzivitásból.

Ezek az urak tehát izgatnak, éppen azok, akik egyrészt a parlamentben, másrészt a sajtóban a lehangosabban lármáztak a választási erőszakoskodások ellen s akik most látva gyengeségüket, népszerűtlenségüket minden olyan fegyvert felhasználnak, a melyek ellen ők a legerősebb kifogásokat tették. Olyan fokig emelkedett ez az izgatás, hogy ma már a kormány is óvást tett közzé ellene.

Ezek a néppárti urak ugyanis azt hiszik, hogy nekik minden szabad. A függetlenségi párt néhány tekintélyes tagja kijelentette, hogy kénytelenek bevallani, de sehol hivatalos korteskedést és erőszakoskodást nem tapasztaltak. Ime tehát a kormány beváltotta szavát, a néppárt ellenben felmentve érzi magát minden politikai kötelezettség alól.

Igen helyes tehát és nagyon is kapóra jön a felhivatalos figyelmeztetés.

— Hohó! Néppárti urak! Ugy ugassatok s úgy engedjétek szabadjára a korteseiteket a fanatizáló ugatások terén, hogy a mandátumaitok veszélyben vannak. Mert bizony megsemmisíti a kuria az ilyen választásokat, épügy, amiként megsemmisíti azokat, ahol bebizonyítottan vesztegetések fordulnak elő. Mert: quod uni justum, alteri quum.

TÁVIRATOK.

A burok győzelme.

London, szept. 19. Kitchener jelenti Pretóriából 7-iki kelettel: A burok Reitsiding közelében a dear-nawporti vonalon egy farmon bekerítették egy testőrgránátos-örjáratot Rebow hadnagy vezetése alatt és kemény ellenálás után elfogták. Rebow hadnagy és egy ember elesett, kettő súlyosan megsebesült. Egy altiszt vizbefult, mikor át akart uszni a folyón, hogy segítséget hozzon.

London, szeptember 19. Kitchener lord jelenti Pretóriából, hogy Botha bur tábor-

nok, Utrechtől délre, törbe csalt három század lovasított gyalogságot, az angolok részéről 16 ember elesett, 30 megsebesült, 120 pedig fogságba került. Ezen ütközetben az angoloknak még három ágyuja is az ellenség zsákmánya lett.

London, szeptember 19. Egy másik bur vezér megtámadott egy dzsidás századot, melyből 23 elesett, 32 pedig megsebesült.

Bulgáriának pénz kell.

Szofia, szept. 19. Danev külügyminiszter Bécsbe utazott. Hír szerint a miniszter Bécsből Párisba utazik, állítólag azért, hogy tárgyalásokat kezdjen egy kölcsön megkötése végett.

Választási mozgalmak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 19.

A románok politikai vezetői nagy kudarcot valottak a Kolozsvárt tartott konventikulumban hozott határozatukkal. A románság mindenütt felvette a választási harcot, részint a létező parlamenti pártokhoz csatlakozván, másrészt pedig román jelöltekét kandidateván. A román nemzeti párt most iratja alá a kolozsvári határozatokat a párt tagjaival s miután a románság politikailag tájékoztatva nem lett a jövő választásoknál tanusítandó magatartást illetőleg: ezentul is ignorálni fogja a fontoskodó korifeusok erőlködéseit.

Az alsó-árpási kerületben fellépett dr. Serban Miklós és Vasu Octavian ügyvéd; Szászvárost Muntean ügyvéd, Naszodon Csokán János egyetemi tanár, a lippai kerületben Bocu Széver; mindannyian szabadelpvű párti programmal.

Fel fog lépni még azonkívül kilenc román férfi Hunyad, Alsó-Fehér, Arad, Beszterce-Naszód és Krassó Szörénymegyében. A jelöléseket mindenütt a román ág maga eszközli minden utbaigazítás nélkül s a törvényes előírásoknak megfelelően. Így hát a korifeusok nagy lármáját senki sem vette figyelembe s a most körözött és kibocsátandó manifestumra válaszolni is fognak többen a románok kebeléből.

— Erre tessék, nagyságos ur, erre van a kijárás.

Romeo követte a szives cicuskát, a ki nagyon helyesen illegett-billegett és tipegett előtte. Gyanitom, hogy sokkal több szobán és helyiségen vezette keresztül az érdekes ifjút, mint a mennyin okvetlenül szükséges volt. Végre is nem a főbejáratos előszobán bocsájtotta ki, hanem a második lépcsőre nyíló és igen lassan fordította az ajtóban a kulcsot.

— Teringettél, de csinos kis bogár! ... Hogy hívják magát, lelkecském?

— Ariadnenak.

— Nagyon szép neve van.

— Julia kisasszonytól kaptam, mikor a görög tanár ur járt hozzá. Előbb csak Annuska voltam.

— No, Annuska szintén kedves név ilyen kis cicusnak. Különösen, ha az ember úgy mondhatja, hogy Annuskám, helyes kis Annuskám.

— Jaj, milyen tréfás a nagyságos ur!

— Szereti maga a tréfát?

— Attól, a kitől.

— Hát például tőlem?

— Azt nem vallhatom be mindjárt előszörre... De, nagyságos ur, ne legyen ilyen pajkos. Kérem, ha csiklandoznak, én nem állom a nevetést. Vigyázzon, minden behallik... Nem, én nem adok csókot mindjárt előszörre. Menjen már — maga csunya. Ezért majd bocsánatot kell kérnie! ...

E kis közbeesett kaland-oázis után Romeo

künn volt a második lépcsőn. Rohant tovább az elvesztett paradicsomból, összetört életreményei végtelen sivatagába.

Julia eza'att kimerült a velőtrázó Romeo-sikoltozásokban és elájult. — Apja most már megszeppent. Hátha csakugyan baja esik ennek a szegény — bolond szerelmes kis leánynak?

Az ájulás után hosszú, keserves zokogás következett; a zokogásra zavaros, nehéz álmom. Másnap reggel Julia olyan volt fehér ágyában, mint egy szép fehér halott. Apja aggódva, virrasztott mellette s már azon gondolkodott, nem lenne-e mégis okosabb visszafütyyenteni azt a koldus Montagót s beleegyezni abba a hallatlan ostobaságba, amit a regényírók szerelmi házasságnak neveznek?

De a fehér leány mégis felébredt s már csöndesebben sirdogált.

No, még várjunk Montaggal. Hátha nélküle is megy a dolog?

Romeo ezt az egész éjet vadul átkorhelykedte dühös búbanatában. Reggel, mikor elnyúlva hazatámolygott, megállt egy percre a Capler-palota előtt.

— Oh, Julia! — sóhajtott fel egy elfüggönyözött ablakra — és zavaros szeme könybe borult.

Hanem aztán hirtelen a kapu felé pillantott, hol éppen a tejes emberrel fecsegett egy leányka, kívánatos szobacicus-pongyolában.

— Nini, ez Ariadne! ... Szervusz, An-

nuskám, jó reggelt! Igazán megennivaló kis jószág!

Julia't egy héig nagyon őrizte, és őriztette, az apja, hogy valami bolondot ne kövessen el. A második héten azonban már ritkábban sirt s mikor apja egy pompás gyémánt-ékszerrel lepté meg, hálásan tudott mosolyogni is. Azután őszintén örvendett az apai engedelemnek, hogy ezután lovagolhat. Sőt ennek fejében meg is ígérte, hogy többé semmiféle izléstelen öngyilkossági fenyegetést ki nem bocsát a száján s általában igyekszik úgy viselkedni, mint egy jó és gazdag uri leányhoz illik.

A nagy szakítás után éppen két héttel, már elment apjával Mittwohéck fényes jourjára s jókat nevetett az elméskedő Mittwoch Dóri nyakatekert szójátékain. Bemutattak itt neki egy báró Donnerstag nevű dragonyos hadnagyot s erről másfél óra alatt az lett a meggyőződése, hogy még szebb fiu, mint volt szegény Romeo. Ott volt Dienstag Jakab ur is, akivel nem sokat törődött, de mégis némi megnyugvással mondta magában: ha mán meg kell lenni, inkább ez az aranyvikkeres, mint az a másik, az arrogáns nyakigláb Freitag Mór. Ez a fennhéjázó ifjú bankár a bürzese és a jour nevezetű leányvásárokra nevezetesen csak azért jár, — hogy hamarossan szerezen vagy egy milliót.

Romeo ez időben még mindig csak korhelykedett, kötekedett, verekedett, szeretkezett. Néhány hét múlva már Ariadnét is csúmultjának léha emlékei közt lelta meg. F

Lippa. A lippai kerület szabadelvű pártja ma tartotta szervezkedő közgyűlését, a melyen elnöknek *Vannay* Gusztávot, alelnököknek *Steiner* János dr.-t és *Staubert* Sándort, titkárnak ifj. *Szerb* Józsefet és pénztárosnak *Klepp* Miklóst választották meg.

A jelöltséget újból *Fülöp* Béla dr.-nak ajánlották fel, a ki nyomában elmondta beszámoló-, illetve programbeszédét. Teljesen a Széll-kormány hívének vallotta magát s hangsúlyozta, hogy a jövőben főleg közgazdasági téren, valamint az ipar- és kereskedelem érdekében akar működni. Helyesli, ha a közgazdaság minden ága egyformán felkaroltatik, de a kisgazdák érdekét tartja első sorban megvédendőnek, úgy, a mint azt *Horánszky* Nándor szepesi beszédében kifejtette. Szóval *Fülöp* Béla agrár-hurokat penget, a mi arra mutat, hogy némelyik szabadelvűpárti jelölt a mandátum biztosítása érdekében tévelyedésekre is kész.

A jelölő gyűlés után a miniszterelnököt, *Podmaniczky* Frigyes bárót és *Molnár* Viktor temesmegyei főispánt táviratilag üdvözlötték.

Hir szerint a lippai kerületben *Baumgarten* dr. budapesti ügyvéd szintén fel fog lépni szabadelvű programmal.

Makó. A makói szabadelvűpárt tegnap tartotta képviselőjelölő közgyűlését a színház helyiségében. Körülbelül 250 választó polgár vett benne részt. Délelőtt 11 órakor nyitotta meg az ülést *Tokár* Andor elnök, bejelentvén mindekenél, hogy *Szentes* Vidor a párt elnöke családi ügyek miatt nem jelenhetett meg a nagygyűlésen. Jelezvé az értekezlet célját, átadta a szót *Kardos* Sámuelnek, mint az értekezlet előadójának.

Kardos Sámuel előadta, hogy vasárnap délután körülbelül 50—60 szabadelvűpárti polgár értekezletet tartott, a melyen elhatározták, hogy Makón a képviselőválasztásokra jelöltet fognak állítani. Az a hideg, legkevésbé lelkes fogadtatás, a melyben saját hívei *Justh* Gyulát, a kerület eddigi képviselőjét bevonulása és programbeszéde alkalmával részesítették, azt a meggyőződést keltette bennök, hogy a szabadelvűpártnak alkalmas jelölt mellett nagy reménye lehet győzelemre. Hangoztatja azt, hogy semmiesetre sem szabad a kerületet küzdelem nélkül átengedni. Ezek után felkéri a jelenlevő polgárokat, hogy hozzanak jelölteket javaslatba. A beszédet lelkesen megénezték.

Nagy József a maga és társai nevében gróf *D'Orsay* Olivért ajánlja képviselőjelöltnek. (Hosszantartó lelkes éljenzés.)

Az elnök erre kimondotta, hogy a szabadelvűpárt gróf *D'Orsay* Olivért kéri fel jelöltül,

ki a jelöltséget el is fogadta. A jelölés megejtése után a párt üdvözlő sürgönyt küldött *Széll* Kálmán miniszterelnökhöz és *Podmaniczky* Frigyes pártelnökhöz.

Facset. Egyik temesvári német lap jelenti: Facsetről táviratozzák nekünk, hogy a kerület szabadelvű választópolgárainak egy része *Harkányi* báróval szemben *Nemess* Zsiga dr. aradi ügyvédet szándékozik képviselőjelöltül felléptetni. Elhatározták, hogy a jelölés felajánlására küldöttséget menesztenek *Nemess*hez.

Békés-Csabáról jelentik: *Zsilinszky* Mihály államtitkár ma itt nagyhatású beszámoló beszédét mondott. Az agrár és merkantil érdekek összeegyeztetését kívánja. A szabadelvűpárt nevében *Varságh* Béla pártelnök az egész város közönsége nevében újból felajánlotta a jelöltséget.

A gyomai kerületben *Barabás* Béla ellen *Debreceny* Endre földbirtokos pártonkívüli agrár programmal lépett föl.

Szentes. A szentesi függetlenségi Kossuth-párt *Révész* Béla dr. váci ügyvédet jelölte egyhangulag. *Révész* szombaton tartja meg programbeszédét, s akik a szentesi viszonyokat ismerik, azok valószínűnek tartják, hogy a *Sima* Ferenc által keresztül erőszakolt Ugronpárti *Molnár* a mostani választásnál kisebbségben marad.

Szarvason *Krcsmarik* János szabadelvűpártnak eddig nincs ellenjelöltje.

A nagylaki kerületben *Kristóffy* József szabadelvűpárti jelöltnek ellenjelöltje nincs, mert *Szinay* Gyula visszalépett.

Paks. A paksi kerület szabadelvű pártja Dunaföldváron tartott gyűlésen nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy *Hieronymy* Károlynak ajánlja fel a jelöltséget. E célból *Hieronymy*hoz küldöttség megy.

Budapest. *Cigler* Győző műegyetemi tanárhoz, mint a székesfőváros IX—X. kerületi szabadelvűpárt elnökéhez *Podmaniczky* Frigyes báró a következő levelet intézte:

Tegnap vett kijelentéséből örömmel vettem tudomásul a szabadelvűpártnak a Budapest székesfőváros IX—X. választókerületében történt megalakulását s ez alkalommal a végrehajtóbizottságba *Bokay* Arpad dr., *Czigler* Győző, *Kiss* E. János, *Gróf* József, *Kurfürst* Miksa és *Schuller* Imre uraknak történt megválasztását.

Midőn örömmel adott kifejezést, hogy kerületi párthíveink a szabadelvű eszmék ily megbízható híveit választották vezéreiké, vagyok kitűnő tisztelettel *Podmaniczky* Frigyes, párt-elnök.

Arra ellenben lett volna ereje, hogy ellentálljon akár száz embernek is, ha erőszakkal akarnák oda hurcolni.

— Nem, az isszonyatos, végig nézhetetlen látvány lenne: mint eszközik *Julia* mással! Hiszen még egy éve sem múlt, hogy engem oly végtelenül szeretett!

Julia vagy három esztendő mulva igen hires, dussgazdag, szép asszony volt. *Mittwoch* Dórával pajtáskodott, báró *Donnerstagg* barátkozott, *Freitag* Mórt ugratta s kedve telt benne, hogy egy *Samstag* Lipót nevű ifju költő örült szerelmes verseket ír hozzá *Szabáchy* Lehel álnév alatt. — *Dienstag* *Jakab* pedig a rendes, tisztességes, kifogástalan férje volt neki.

Romeot ekkorra már rég elcsapták a bankból, mert javithatatlan korhely, aki nem tud feledni, olyan okos helyen nem használhatnak. Mint züllött emben ténfergett a világban s vajmi rendetlen rendes polgári foglalkozását e szóval jelezte: ügynök.

Julia *Mittwochék* *jourján* éppen bosztont táncolt *Dórával* és éppen báró *Donnerstagg* nézett, mikor apja diadalérzettel belépett s a fülébe sugta, hogy *Montag* *Romeo* agyonlötötte magát, most vitték el az utcán a mentők.

— Ah, az a *Montag*, aki nekem egyszer udvarolt? Szegény ördög! Már nem igen emlékszem rá.

Es *Julia* *Dóri* karjából kecsesen a báróba fordult s ezzel forgott a bosztonban tovább.

Pest-, Pilis-, Solt és Kiskunmegye központi választmánya a képviselőválasztások határnapját október hó 2-ikára tűzte ki.

A keceli választókerületben *Tarajosy* Sándor dr. eddigi szabadelvűpárti képviselő újra fellépett. *Ellene* *Pozsgay* Miklós lépett fel Kossuth-párti programmal.

Pozsony. *Eszterházy* Mihály gróf mint a Magyar Távirati Iroda jelenti elfogadta a galantai kerület szabadelvűpártja által felajánlott jelöltséget.

Módos. *Széll* Kálmán miniszterelnök a módosi szabadelvűpártnak a következő táviratot küldötte:

Nagyon köszönöm szives táviratukat, amelyben olyan meleg szavakkal méltatják a hazajárára irányuló törekvéseimet és azok eredményét. Ez az elismerés jutalmaz a multa nézve és buzdít a jövőben.

Podmaniczky Frigyes báró a következő táviratot küldte:

Üdvözlötök szívélyes viszonzása mellett nagy örömmel vettük tudomásul *Csávossy* Bélának pártunk kipróbált hűségü és mindig buzgó tagjának újból történt jelöltetését.

Dombóvár. *Kammerer* Ernő szabadelvűpárti képviselő ma tartotta itt beszámoló és programbeszédét nagy közönség előtt. *Széll* Kálmán politikai programjának híve, mert azt a hazára nézve üdvösnök tartja.

Eszterházi jelentik, hogy *Timon* Ákos egyetemi tanár az eszterházi kerületben nem lépett fel.

Kierőszakolt szövetség.

(A cár franciaországi útja.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 19.

Az orosz cár tehát Franciaországba érkezett, hogy újra megpecsételje az orosz-francia szövetséget. Ebből az alkalomból érdekes leleplezések vannak a *Figaró*-ban a francia-orosz szövetségről.

Mermeix-Saint-Simonin hónapok óta visszaemlékezéseket közöl a párisi „*Figaro*”-ban *Faure* Félixről „*Propos de Felix Faure*” cím alatt, melyben érdekes indiskréciókat ír arról, hogyan született meg az orosz-francia szövetség II. *Miklós* cárnak azóta világhírűvé vált mondásával: *Nations amies et alliées.* Azt mondja *Mermeix-Saint-Simonin*, és pedig állítólag *Faure* Félix állítása alapján, hogy a cár ezt a négy francia szót nem ejtette ki soha, s főleg nem a *Pothuau* francia hadihajó fedélzetén, ahonnan pedig azt *Hanotaux* egykori francia külügyminiszter a világ minden részébe szétsürgönyözte.

Érdekes története van ennek. Eddig ugyan is mindenki úgy gondolta, hogy a cár első franciaországi látogatása alkalmával *Hanotaux* folyton sürgette a cárt és gróf *Muravjev* orosz külügyminisztert, hogy a már rég óta fennálló francia-orosz katonai konvenciót formális szövetséggé változtassák át, s hogy ennek a sürgetésnek eredménye volt a „*nations amies et alliées*” próklamálása. *Mermeix-Saint-Simonin* leleplezései szerint azonban egészen másként történt a dolog. *Faure* Felix ugyanis, miután belátta, hogy az orosz diplomácia nem hajlik a francia kormány kérésére s nem hajlandó próklamálni a francia-orosz szövetséget, ezt úgy csikarta ki a cártól, hogy a cár pohárköszöntőjébe, amelyet a *Pothuau* fedélzetén mondott, beleírta ezeket a szavakat: „*nations amies et alliées*”, s a cár restelvé az, hogy ez ellen tiltakozzék, belenyugodott a francia-orosz szövetség ily módon való próklamálásába.

De mindez nem változtat semmit azon a tényen, hogy a két ország közt szövetség áll fenn s hogy annak újabb megpecsételése céljából utazott most a cár Franciaországba, ahol nagy ünnepélyességgel fogadták.

A mai nap eseményeit a következő *Compiegne*-ből kelt táviratok mondják el:

év múltán mindössze is a furcsa nevét tudta; az igazi épp úgy nem jutott már eszébe, mint az, hogy szőke volt-e, vagy barna.

De két hét után is és egy év után is, mihelyt nem korhelykedett, — hanem magára maradt, — kétségbeesetten kapott a halántékához:

— *Julia, Julia!* . . .

Es nem múlt el nap, nem múlt el éj, hogy néhányszor a tenyerébe ne fektette volna könyvtől mázas arcát és el ne zokogta volna tizszer is egymásután:

— Nem tudok feledni! Nem tudok feledni! . . .

Julia esküvőjén láttam életemben a legfényesebb cilindereket, a legtizenhárompróbasabb arany cvikkereket, meg a legdrágább hölgy-toiletteket és ékszereket. *Julia* csodaszép volt s még a templomban is alig tudta visszafojtani nevetését, olyan bolondos szójátékokkal mulatatta a vőfélye, *Mittwoch* *Dóri*. Báró *Donnersteg* is megjelent s mig diszkrét csodálkozásai nézegetett körül a neki merőben idegen helyen, *Julia* egy igen édes pillantásra méltatta az egyruhás daliát.

Majdnem elfeledtem megmondani, hogy *Dienstag* *Jakab* szintén ott volt, még pedig a menyezet alatt, közvetlenül *Julia* mellett állt, mint vőlegény.

Romeo tudott az esküvőről s szeretete volna elkövetni azt az ordenárságot, hogy ő is elmegy a templomba és gunyus udvariassággal köszönti a boldog *Julia*t. De nem volt rá ereje.

A dunquerquei kereskedelmi kamarában adott dejeuner alatt az orosz cár folyton barátságosan beszélgetett *Waldeck-Rousseau* miniszterelnökkel, különösen a haditengerészet haladásáról. A cárnét nagyon kifárasztotta ugyan a tengeri ut, de azért elfogadta a meghívást a dejeunerre.

A vonaton Dunquerquetól Compiègneig az uralkodapár magára maradt a szalonkocsiban, hogy kipihenje a tengeri ut fáradalmait. Az egész uton, a városokban, falvakban és tanyákon, a melyeket a vonat érintett, a cári pár a tömegesen kivonult lakosság részéről lelkes ovációkban részesült. Oroszországot, Franciaországot és a köztársaságot éltették mindenütt, a merre a vonat elhaladt. A cári pár fáradhatatlanul viszonzta az ovációkat. A vonalat kis távolságokban felállított őrségek őrizték.

A compiegnei pályaudvarról a cári pár az üdvözlés után *Loubet* elnökkel a lakosság lelkes ováció között a kastélyba hajtatott. A tömeget alig lehetett a katonák sorfala mögé visszaszorítani. A cárné könnyed fejbólintással, a cár szalutálva köszönte meg az ovációt.

A város fényesen fel van díszítve, az utcák pompásan ki vannak világítva. A kasélyban *Loubet*, *Waldeck-Rousseau* és *Delcassé* feleségei fogadták a cári párt, a mely azután visszavonult, hogy egyedül ebédeljen.

Késő éjszakáig mozgalmas élet uralkodott utcákon. A lakosság a kastély elé vonult, de az köztársasági őrség csak bizonyos távolságra engedte közeledni a közönséget.

A cár és *Loubet* elnök ma délelőtt 9 óra 50 perckor Rheims-be érkeztek. A vonatról való leszállásnál az elnök karját nyújtotta a cárnak s úgy vezette a pályaudvar előtt álló fogatig. A cár gárdista-egyenruhába volt öltözve.

Majd Vitry le Rheims-be hajtottak. hol megnézték a francia hadsereg zárógyakorlatait. A cárné, a hölgyek és az elnök nyitott sátorban foglaltak helyet, Miklós cár pedig lóhátról szemlélte az érdekes gyakorlatot, melynek végeztével a Forc-erődítményben dejeuner volt. Lakoma alatt *Loubet* elnök a cárt köszöntötte fel, a cár pedig éltette a francia hadsereget, melynek kiválóságáról örömmel győződött meg ez alkalommal is.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

* Vidéki színészet. A *kassai* nemzeti színházban *Hauger* Rikárd operettjét, az „Operabál” tegnap mutatták be nagy sikerrel. A darab főszerepeit *Ruzsinszky* Ilona, *Bontay* Boriska és *Hunyady* Józsa játszották. *Szalkay* Lajos, a miskolci színház igazgatója jelenleg Szarvason működik társulatával s e hónap végén vonul be téli állomásra Miskolcra, ahol első előadásul „San-Toy” operett kerül színre, második előadás „Othello” lesz. A társulathoz szerződött *Feledi* Boriska, ki tavaly a győri közönség kedvence volt. *Bakó* László szintén Miskolcra van szerződötve és Othellóban mutatkozi be először.

* Százegy vigjáték. A *Vigszínház* igazgatósága tudvalevőleg pályázatot hirdetett prózában írt egyfelvonásos vigjátékokra. Az 500 koronás jutalmat, a Budapesti Nemzeti Társaskör adományát, a viszonylag legjobb műnek okvetlenül kiadják. A határidő vasárnap, e hó 15-én járt le és a színházhoz összesen százegy vigjáték érkezett be.

* Drága művész. *Réjane* asszony jövő év június havában Délamerika megy vendégszerelésre. A művész 60-szor lép föl s ezért 400.000 franc honoráriumot kap.

* *Sobieski Bécs előtt*. Lembergi lapok írják, hogy *Sienkiewicz* Henrik legújabb regényének, a mely Bécs felszabadítását a török járom alól tárgyalja, a címe: „Sobieski Bécs előtt.” A könyv a mai napon megjelent.

Leabcugolt agrárok.

(Az uj-aradi beszámoló- és programbeszéd.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 19

Capdebo Ferenc, az uj-aradi kerület volt országgyűlési képviselője kerületének központjában ma tartotta beszámolóját, egyszersmind programbeszédét. Mikor a képviselő ennek során az agrár-törvényeket érintette, a jelen voltak tüntetőleg lehurrogták az agrárokat. Erről az érdekes politikai mozgalomról tudósítónk a következőket írja:

A régi képviselővel szemben, a ki az egész kerület bizalmát bírja, a választókerület legnépszerűtlenebb alakjai, jobbára olyanok, a kiknek szavazati joguk sincs, ellenjelöltet állítottak s így alakult meg itt a szomszédban az agrár-párt. A főkortesek Aradról kerülnek ki, a kik telekiabálva a választókerületet, fellármázzák a békés polgárokat, hogy oly emberre adják le a voksot, a kit még soha életükben sem láttak, a kinek hírét sem hallották.

A mai pártgyűlést *Hruzek* Béla takarékpénztári vezérigazgató, pártelnök nyitotta meg. Az egész kerületből összegyülekezett választók sokadalmal lelkesen megéljenezte régi képviselőjét, *Capdebo* Ferencet, mikor megjelent választói között, hogy beszámolóját és programbeszédét megtartsa.

Megköszönte a bizalmat, melylyel a kerület megtisztelte őt, midőn újból felleptette képviselőnek. A zászlót, melyet rábíztak visszaadja választói kezébe, hogy itéljenek, oly tisztán maradt-e a zászló, a mint azt a küzdelemben vitte. Ezután beszámolójára térve át foglalkozott mindazzal, a mi a múlt országgyűlésen lezajlott. *Szell* Kálmánnak kormányra jutásával vizshangra találtak az új eszmék a nemzeti pártban is és két párt egyesült. Megszűntek az ellentétek s hazánk jólétének előmozdítására most egyesült erővel törekednek. A múlt cikluson bebizonyult, hogy a szabadelvű irányzat is buktathat kormányt, de az is bebizonyult, hogy egyedül csak a szabadelvű irány vezethet célra. Ehhez van kötve hazánk jóléte, fejlődése és virágzása.

Megemlékezett aztán az ex-lexes állapotokról s az obstrukció dühöngéséről, mely Ausztriáról ragadt át a magyar parlamentre. De a veszély szerencsésen elmúlt s a parlament ismét munkaképes lett. A házaszályok revideálása, a kuriai bíraskodás, a képviselői összeférhetetlenségi törvény, a munkáskérdés felkarolásával foglalkoztatták főleg a parlamentet. A kvóta felemelésnél azzal követett el nagy hibát a múlt kormány, hogy ez ellen nem csinált hangulatot. Újabb kvóta-felemelés veszélye fenyegeti hazánkat; 42 százalékra akarják felemelni a kvótát. *Becsületszavát adja, hogy újabb teheremeléshez nem fog járulni.*

A vám és kereskedelmi szerződésre vonatkozólag a jövőben oly álláspontot fog elfoglalni, a mely hazánkra nézve üdvösebb lesz. A jövő országgyűlés legnagyobb feladata a gazdasági kérdések megoldásában rejlik. Ő maga is gazda, mert tulajdonképpen a gazdaságából él és mint ilyen a gazdák érdekét mindenben megvédi. Földmivelő állam vagyunk, tehát főleg a gazdasági kérdésekkel kell foglalkoznunk. Szükséges, hogy a közép és kisbirtokosokat az állam támogassa, mert mezőgazdaságunk az utóbbi időben pusztulásnak indult. Elsőrangú állami feladat az adóreform behozatala, a mit a progresszív adó által vél elérhetővé tenni.

Ezután az agrárizmusról kezdett beszélni. Az egész választókerületből összesereglett választók egyöntetű abcugolásban törtek ki.

Újlag akarta még érinteni ezt a kérdést,

de a jelen voltak tüntetőleg abcugoltak, a mi elég magyarázat arra, hogy Uj-Arad választói nem fogják magukat az agrár jelszavak által eltántorítottatni.

Capdebo ezek után befejezte beszédét. Ismeri a kerületet, ismeri ugyszólván minden egyes választópolgárát, bizalmukat nem használta fel nagyravágyásra, vagy magas állások elérésére, kötelességét a bizalomnak megfelelően mindenkor lelkiismeretesen teljesítette a megbízásokban becsületben járt el, kéri tehát a választókerületet, hogy újból ajándékozzák meg bizalmukkal.

A nagyszámu választók lelkesen megéljenezték *Capdebo* Ferencet, majd *Babescu* Mózes fenlaki plébános román nyelven tolmácsolta a beszédét.

Az agráristáknak e kerületben nincs talajok s így *Capdebo* Ferenc győzelem reményében nézhet elébe az új választásnak.

Képviselőválasztások a megyében

(Községek szavazási sorrendje.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 19

Aradmegye központi választmánya ma állapította meg azt a sorrendet, a mely szerint október hó 2-án az egyes községek választópolgárai a kerületi központokban szavazataikat leadják. Ez a megállapítás a következő:

A *pécskai* választókerületben az első szavazatszedő küldöttséghez szavaznak az alábbi sorrend szerint: M.-Pécska, Kurtics, Mácsa, F.-N.-Iratos, Nagy, Kis-Varjas, Mikalaka és Glogovác községek.

Ugyanezen kerületben a második szavazatszedő küldöttséghez beosztanak: O.-Pécska, O.-Bodrog, Zsigmondháza, Szemlak, Német-Pereg és Kis-Pereg községek.

A *radnai* választó kerületre nézve az első szavazatszedő küldöttséghez az elősorolás szerinti sorrenddel beosztanak: Radna, Solymos, Milova, Szabadhely, Mondorlak, Csicsér, Petris, Szelistye, Korbest, Ilyó, Obersia, Rossia, Kapruca, Monorostya, M.-Szlatina, Dumbravica, Gross, Battuca, Ménes és Kladova községek.

Ugyanezen kerületben a második szavazatszedő küldöttséghez beosztanak: U.-Paulis, Uj.-Paulis, Gyorok, Kuvin, Berzova, Odvas, Konop, Soborsin, Trójás, Temesed, Vinyesd, Halalis, Kujás, Tok, Tótvárad, Sorosság, Gyulica, Govaozsia, Lupesd, Baja és Pernyest községek.

A *világosi* kerületre nézve az első szavazatszedő küldöttséghez beosztanak: Pankota, Nádas, Kresztaménes, Silingyia, Kavna, Járkos, Lugozó, Dezsőháza, Ternova, Kurtaker, Drauc, Duud, Aranyág, Galsa, Muszka, Kerek községek.

Ugyanezen kerületben a második szavazatszedő küldöttségekhez beosztanak: Világos, Kovaszinc, Tauc, Felménes, Agris és Magyarád községek.

A *szent-annai* választó kerületre nézve az első szavazatszedő küldöttséghez beosztanak: Uj-Szt.-Anna, Otlaka, Almás-Kamarás, Nagy-Kamarás, Medgyes-Bodzás, Medgyes-Egyháza, Fakert, Zimándköz, Zimándujfalu és Simánd községek.

Ugyanezen kerületben a második szavazatszedő küldöttséghez beosztanak: O.-Szt.-Anna, Ujpanát, Szt.-Márton, Sikló, Elek, Szt.-Leányfalva, O.-Fazekas, Varsánd és Uj-Fazekas Varsánd községek.

A *kisjenői* választó kerületre nézve az első szavazatszedő küldöttséghez beosztanak: Kisjenő, Zaránd, Szapáriliget, Csintye, Szintye, Kerülős, Bél-Zerind, Nagy-Zerind, Fekete-Gyarmat, Ágya és Nadab községek.

Ugyan ezen kerületben a második szavazatszedő küldöttséghez beosztanak: Gyula-Varsánd, Nagy-Pél, Székudvar, Erdőhegy, Miske, Szintye, Seprős, Talpas, Vadász és Simonyifalva községek.

A *borosjenői* választó kerületre nézve az első szavazatszedő küldöttséghez besoroztatnak Borosjenő, Szőlős, Moroda, Gyarmata, Kujed

Hódos, Apáti, Barakony, Somoskesz, Csermő, Gurba és Sikula községek.

Ugyanezen kerületben a második küldöttséghez beosztatnak: Apatelek, Bokszeg, Repszeg, Monyoró, Dézna, Laáz, Monyásza, Szlatina, Nyágra, Ravna, Bohány, Prezest, Szelezsány, Szuszány, Nadalbest, Minyád, Ignesd, Doncsény, Borossebes, Berindia, Govasdia, Kocsuba, Kertes, Algyest, Berza és Vojvogyén községek.

A jószáshelyi választó kerületre nézve az első küldöttséghez beosztatnak: Józshely, Zimbró, Valemáre, Dulcele, Brusztureszk, Báltyele, Kiszindia, Vaszója, Paisán, Buttyin, Diécs, Revetis, Rosia, Almás, Alcsill, Kakaró, Bogyest, Musztesd, Krokna, Holdmées, Fényes, Józsház, Gurahonc, Madrizest, Solymos-Bucsáva, Szakács, Zöldes, Saturó, Honcisor és Boncesd községek.

Ugyanezen kerületben a második szövetségi küldöttséghez besoroztatnak: Brusztur, Krisztesd, Banesd, Bodesd, Mermesd, Leásza, Lestyora, Lungsora-Vozsdocs, Tirnavica, Szirb, Pojenár, Czoleds, Kishalmágy, Ocs, Ocsisor, Juonesd, Czermura, Tisza, Nagyalmágy, Gross, Lázur, Magulica, Pojana, Vidra, Csucs, Acuva, Talács, Bugyead, Acuca, Pleskuca, Rosztocs, Drumbrava és Guravoj községek.

MULATSÁGOK.

(=) A waggonyári dalkör folyó hó 21-én a Millenium vendéglő külön helyiségében társas estélyt rendez. Az estélyen avatják fel az országos dalosversenyen nyert serleget. Az ünnepélyre a dalkör pártfogóit ez utn hívja meg az elnökség. Egy teríték ára 1 korona 60 fillér. Jegyek kaphatók *Fejér Gyula* és *Keppich Zsigmond* üzletében. Az estélyre megjelenésüket megígérték *Urbán Iván* főispán, *Salacz Gyula* polgármester és *Tedeschi Viktor*, a kereskedők körének elnöke.

(=) A kevermési iparos ifjuság a kevermési községi szegény-alap javára szeptember hó 21-én, Szüics András vendéglőjében zártkörű szüreti-mulatságot rendez. Belépti-dij személyenkint 1 korona, családjegy 2 korona.

Mac Kinley temetése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 19.

Ma helyezték örök nyugalomra Canton-ban. Ohio államban a megölt *Mac Kinley* elnököt. A mai napot, szeptember 19 ikét, *Roosevelt*, az új elnök nemzeti gyásznapnak dekretálta. Az elnöknek erre vonatkozólag kiadott proklamációja a következő:

„Megrendítő csapás sújtotta népeinket. Megölték az Egyesült-Államok elnökét: ez a bűn nemcsak az állam első hivatalnok, hanem minden törvénytisztelő és szabadságszerető ember ellen irányul. *Mac Kinley* elnök embertársai szeretetének és jólétének szentelt életét bátor, keresztényi halállal koronázta meg. Az a mód, a hogyan élt és a hogyan utolsó órájában a halált fogadta, mindörökké becses öröksége fog maradni népünknek.

Illik, hogy mint nemzet kifejezzük szeretetünket és tiszteletünket élete iránt és mély gyászunkat korai halála fölött.

Ennélfogva én, *Roosevelt* Tivadar, az Egyesült-Államok elnöke elrendelem, hogy a csütörtöki nap, szeptember 19-ike, vagyis az a nap, a melyen az elhunyt elnök holtteste a földnek át fog adni, az Egyesült-Államokban mindenütt a gyásznak és imádságnak szenteltessek. Kérem a népet, hogy e napon gyűljön mindenütt istentiszteletra a templomokba, hajoljon itt meg a Mindenható Isten akarata előtt és rója le, teljes szívből szeretetének és tiszteletének hódolatát a nagy és jó elnök iránt, a kinek halála a nemzetnek oly keserű fájdalmat okozott.

Ide nyomom saját kezemmel az Egyesült-Államok pecsétjét.

Kiadtam Washingtonban, 1901. szeptember 14-én, az Egyesült-Államok függetlenségének 126-ik évében.

Roosevelt, elnök.

Hay, államtitkár.

Washington, szeptember 18.

A kabinet tagjai *Hay* és *Long* miniszterek kivételével *Roosevelt* elnökkel Cantonba mentek. *Hay* és *Long* *Roosevelt* kívánságára Washingtonban maradtak, mert az elnök úgy akarta, hogy néhány kabinettagnak itt kell maradnia. Jó forrásból hírlik, hogy a kabinet valamennyi tagja tegnap elfogadta *Roosevelt*-nek azt az ajánlatát, hogy tartsák meg hivatalukat és készek *Roosevelt*-et *Mac Kinley* politikájának folytatásában minden erejükkel támogatni.

Canton, szeptember 18.

Kora reggel óta ezrével özönlöttek idegenek a városba. A *Mac Kinley* holttestét hozó vonat délben érkezett ide. A lakosság már néhány mértföldnyire a várostól várta csöndes gyászban a halottasvonatot. Mikor *Mac Kinley* a vonatról leszállt, a fájdalom annyira erőt vett rajta, hogy kocsiba kellett ültetni és lakására vinni. Időközben a koporsót *Mac Kinley* házának udvarára vitték. A koporsót *Roosevelt* elnök, a miniszterek, Ohio kormányzója és sok más előkelőség követte hosszú kocsisorban. A diszkisérőket a hadsereg és a haditengerészet főtisztjei, köztük *Miles* tábornok és *Dewey* tengernagy alkották. Később beeresztették a közönséget a ház udvarára, a hol ezrével vonultak el az emberek a koporsó előtt.

Goldmann Emma Párisban.

(Az anarchista nő életéből.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 19.

Goldmann Emma, a pár nap előtt Chicagóban letartóztatott anarchista, mint a távirat jelenti, körülbelül egy évig Párisban tartózkodott.

Goldmann Emma két izben volt férjnél. Első férjétől elvált, a második pedig meghalt. 1899-ben ment Párisba és a világkiállítás végéig ott maradt. Egy kis szállodában az Avenue des Gobelinsen bérelt szobát s *Brády Emma* név alatt jelentette be magát.

Nagyon sok látogatást fogadott, leginkább orosz és amerikai diákokat és munkásnőket. Állandó kísérője volt a híres anarchista nőnek *Havel*, az állítólag osztrák származású anarchista és egy fiatal amerikai nő, *Rigbury Juliette*.

A párisi rendőrség értesült *Goldmann Emma* megérkezésétől s minden lépését a legnagyobb titokban megfigyelték. Rövid párisi tartózkodás után nyilvánosan is kezdett szerepelni. Két anarchista gyűlésen szónokolt, az egyik helyen német, a másik helyen angol nyelven, mert akkor még a franciát csak törve beszélte.

Goldmann Emma, szállodását is igyekezett az anarchista eszméknek megnyerni. Néha óra hosszat is elbeszélgetett vele, de nem ért el semmi eredményt.

Különben *Goldmann Emma* nagyon csendesen élt. Naponta meglátogatta a kiállítást, majd szegényebb elvtársaihoz ment s azokat pénzzel segítette. Azután hazatért lakására és szorgalmasan tanulta a francia nyelvet.

Az anarchista nő atheistának és a szabad szerelem hívének tartja magát. Bátor, férfias fellépése van s rajongó hive Tolsztojnak.

A fenálló társadalomnak azonban borzasztó ellensége. Ha kérdezik gyűlöletének okát így válaszol:

— A társadalom egy mérges kigyó, s ha

egy mérges kigyóval találkozunk, annak először is a fejére lépünk.

Ezzel képletesen fejezte ki az anarchista eszméket, tudniillik, hogy a társadalomban is először a fejre kell lépni, tehát az uralkodókra.

A szállodában való tartózkodása alatt oda-költözött egy olasz anarchista is, ő azonban azal nem érintkezett.

Október végén utazott el *Goldmann Emma* Párisból Londonba.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi mérnök- és építész egyesület ma adta ki mult esztendei évkönyvét egy 160 oldalra terjedő könyvben, amely részletesen tájékoztat mindenkit a derék egyesület belső életéről. A könyv, melyet *Tudós-Béla* titkár nagy gondnal szerkesztett, a közgyűlési jegyzőkönyveken s jelentéseken túl közli mindazon felolvasásokat is, melyet a tavalyi év folyamán az egyesület körében tartottak. A csinos, elegáns kiállítású könyv az *Aradi nyomda részvénytársaság* műintézetében jelent meg.

A katonavonat katasztrófája.

(Vasúti összeköttetés Baranyában.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 19.

Emlékezetes még a nyolcvanas években történt északi tragédia, mikor egy katonavonat alatt leszakadt a hid s több mint 80 huszár lelte halálát a Dráva hullámaiban. Vig katonák, Boszniából hazatérő obsitos huszárok daloltak benn a kupékban édes viszontlátásról és szeretőik lilium karjairól. Egyszer aztán a Dráva fölött megroppant a hid s néhány pillanat múlva már gazdátlan huszárcsákokat sodort odább a Dráva árja. Nóta is keletkezett erről.

Ehhez az esethez hasonló, de korántsem oly végzetes kimenetelű vasúti katasztrófa történt ma reggel Baranyamegyében, *Ujdombovár* és *Döbrököz* állomások között. A királyhadgyakorlatok végeztével vonatra ültették a napsütötte hadfiakat és vitték haza őket, hogy kipihenjék a fáradalmakat.

A 101. számú katonavonaton, mely Baranyaszentlőrinc és Székesfehérvár között közlekedett, vitték haza Székesfehérvárra a tizenkettedik számú ulánus ezredet.

A vonat elhagyta Ujdombovárt s már közeledett Döbrököz felé, mikor egy elkésett gépvonat, melyet két mozdony vezetett, hirtelen szembe jött. A katonavonat mozdonyvezetője észrevette ugyan a szembejövő vonatot, de a hirtelen kieresztett ellengőz sem tudta már idejekorán megállítani a vonatot.

Benn a kocsikban a hadgyakorlatokról hazatérő katonák nótáztak, fűtyörészttek. Vigan voltak, mert pihenésre volt kilátásuk a fárasztó manőver után. Nem vették észre még azt sem, hogy a vonat kissé meglassította haladását.

A gépkocsi hatalmas dörejével vágódott neki a katonavonatonak. Velőtrázó sikoltás reszkettette meg a levegőt. A nóta egyszerre elhalt a katonák ajkain és zűrzavar, ordítás, jajgatás váltotta fel.

Rémes látvány tárult azok szemé elé, kik valahogy ép bőrrel kimásztak a roncsokból. A katonavonat mozdonya, kalauzkocsija és még hét kocsija, továbbá a gépkocsi két mozdonya *össze-vissza törve hevert a sineken és a sinek mellett*. Nem sokára betört fejü katonák, megsérült kalauzok másztak ki a roncsokból.

A legsúlyosabban *Pesek* ulánus szakaszvezető sérült meg. A legtöbbnek sérülése szerencsére nem veszedelmes. A szakaszvezető *aligha fog életben maradni*. A vonatszemélyzet sértetlen tagjai azonnal segítségért táviratoztak.

A vonatösszeütközés folytán a katonavonat nyomában jövő gyorsvonat utasai átszállással utaztak tovább. Az összes katonavonatok megkésve érkeztek rendeltetési helyeikre.

Az államvasutak igazgatósága nyomban a legszigorubb vizsgálatot rendelte el, hogy kinyomozza, ki volt oka a vasuti balesetnek.

Tassy Pál.

(Az új helyettes koronaügyész.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 19

Mai lapunkban említettük, hogy az igazságügyminiszter dr. Tassy Pál nagyváradi kir. főügyészt, koronaügyészi helyettesi minőségben a kir. koronaügyészséghez helyezte át. Tassy Pál neve jól ismert az aradi jogász-társadalomban is. Legutóbb a *Szelle-Kormos ügyben* volt, itt nagyon fontos szerepe, az odioso pör előnyomozása idején, a mikor személyesen referált Szelle és Kormos kuriai bíró összekötötéséről az igazságügyi miniszternek.

Az igazságügyi pályán kevés ember csinált oly gyors karriert, mint Tassy Pál, akinek elsőrendű jogászai kvalitásai, nem mindennapi talentuma igazi értéke szerint való méltánylásra talál azokban a körökben, ahol a magyar igazságszolgáltatás tisztviselőinek sorsát intézik. Ugyszólván tíz esztendő alatt emelkedett föl az egyszerű ügyészi szökből mostani fényes méltóságába.

Kisebb állásában is kitüntette már szeretetével szépemlékezetű *Kozma Ferenc* az ország egykori főügyésze, akinek Tassy Pál egyik legkedvesebb embere volt, s aki elsőnek ismerte föl értékes tehetségét. *Kozma Ferenc* minden alkalommal kifejezésre jutatta, hogy mennyire szimpatikus figyelemmel kíséri kedvencét pályája futásán. Maga gondoskodott róla, hogy Tassy Pál érdeméhez méltón fusson előre, mindföljebb a hivatali ranglétrán, amelynek most egyik igen magas fokát érte el az egykori győri alügyész, aki ezelőtt tíz évvel táblai bíró volt, majd elnöke lett a nagyváradi törvényszéknek, s alig egy esztendőre főügyész. Még nem is gyökeresedett meg erősen új állásában s már most, félév múltán, újabb előléptetésben van része.

Meglepően gyors előmenetelét fényes tulajdonságainak köszönheti. Tassy Pálban valóssággal összpontosul a kiváló jogász minden becses, sokféle összetételű sajátossága. Sokoldalú képzettségén, éles judiciumán, megfontolt férfias komolyságán, eszességén és fáradhatlan szorgalmán kívül előkelő szónoki képessége is számot teszen. Régebben mint nemzetgazda szerzett országos hírnevet irodalmi munkásságával, utóbbi időben pedig büntető jogászai nevét ismerték meg mindenütt.

Tassy Pál a társadalomnak is fölötté rokonzenyes alakja, uri szalonjában a társaság színe-java találkozik, s a mozgalmakban is élénken vesz részt. Az ő kezdésére teremteték meg a nagyváradi jogász együletet is, melynek ülésén nagyjértékű jogi értékeket elvasott föl. Ezekben a munkáiban ütközött ki ritka szép magyarsága. Mert meg kell említeni, hogy az új korona-ügyész a leglelkesebb nyelvtisztítók táborába tartozik, ami hivatalában is érezhetővé vált. Egyik kedves ideája a

stilus huralis eltörlése a hivatalban, ami ugyan nehéz dolog, de Tassy Pál belevágott. Fogalmazásai, hivatalos írásai példás magyarságukkal is méltán tűnnek ki.

Tassy Pál ez idő szerint kecskeméti birtokán tölti szabadságát s új hivatalát a jövő hó elején fogja átvenni.

HIREK.

Értesítés.

Az aradvárosi szabadelvűpártnak pártirodája

a *Központi Szálló* első emeleti 6. és 7. számú helyiségeiben a mai nappal megnyitott s egész nap rendelkezésére áll mindazoknak, a kik bármilyen fölvilágosítást, utbaigazítást óhajtanak.

Ugyanott a párt

végrehajtó bizottsága

ma és ezentúl naponta délutáni 6 órakor ülést tart.

A pártelnökség.

Október 6.

— Az előkészületek. —

Arad, szeptember 19.

Arad polgársága minden évben a nagy eseményhez méltó kegyelettel ünnepli meg 1849. október 6-ának szomorú, de dicsőséggel teljes évfordulóját.

A nemzeti ünnepséget már másfél évtizeden át rendező-bizottság *Kovács Vince* elnök előlülése mellett ma délután 5 órakor tartott e tárgyban értekezletet. Előadta, hogy az idei ünnepségek sikere érdekében már megtette mindazt, amit jónak vélt. Megkérte az ünnepségek egyes szereplőit, hogy közreműködésük által a kegyeletes érzésnek illő módon való kifejezhetése végett legyenek a bizottság segítségére.

Mint hogy az idén október 6-ika vasárnapra esik, a *gyászmise október hó 5-én reggel 10 órakor lesz*. Az ünnepségek többi része azonban vasárnap reggel 9 órakor kezdődik.

Az elnök előterjesztésére a bizottság elhatározta, hogy az ünneplő közönség vasárnap reggel 9 órakor a városháza előtti téren összegyűl, ahonnan a menet gyászindulók kísérete mellett a vértanuk szobra elé megy. — Itt az aradi dalegyesület tagjai imát énekelnek.

Árkossy Vilmos színművész elszavalja *Farkas Ferenc* alkalmi ódáját. *Szendy János* tanár mondja el az alkalmi beszédet, mely után az aradi dalegyesület tagjai eléneklik a „*Honvéd zászló*” című hazafias dalt. A budapesti tudomány egyetem és műegyetem küldöttjei beszéd kísérete mellett leteszik koszorúikat.

A Szabadság-téren az ünnepséget az aradi *wagongyár munkás* dalegyesület hazafias éneke fejezi be.

A vértanuk szobrától a közönség gyászindulók mellett kizarándokol a vesztőhelyhez, a nevezetes helyen az állami tanítóképző intézet ifjúságának énekével kezdődik az ünnepély. Az összes küldöttségek, társulatok, a tanuló-ifjúság beszédük mellett megkoszorúzzák az emlékoszlopot. Az ünnepség az állami tanítóképző intézet énekével ér véget.

Az elnökség megbízást kapott, hogy Arad közönsége nevében, mint minden évben, úgy az idén is díszes koszorút készíttessen és helyezze azt a vértanuk szobrára.

Az ünnepségekre az összes hatóságok tes-

tületek, a tanuló ifjúság és a különböző helyeken lévő magasabb tanintézetek tanulói meghivatnak.

A hamis ékszerek.

— Pikáns végtárgyalás. —

Arad, szeptember 19.

Oroszországban az idén szomorú idők jártak azokra a kis kalandornőkre, akiket a dúsgazdag herceg híre és a gyémántéhség vonzott a Névaparti fővárosba. Nem azért, mintha talán fukarok lettek volna a hercegek. Nem, ők most sem cáfolták meg gavallér hírüket. Hogy mégis oly siralmas volt a nők aratása, annak egy ravasz szédelő volt az oka, aki mesés szépségű drágaköveket árult a boltjában. És mert az ő ékszerei a szépségük mellett még elég olcsók is voltak, szinte előzölötték üzletét a vevők; persze megannyi orosz mánás, akik az ékszerek révén akartak egy-egy édes pásztorórához jutni.

Ha az ékszereknek egyéb feladatuk nem volna a ragyogásnál, akkor a szédelő akár holta napjáig folytathatta volna virágzó mesterségét, mert az ő ékszerei kifogástalanul tudtak ragyogni. De néha az a szomorú szerep vár az ékszerekre, hogy utolsó szalmazalak legyenek, amelyekbe a pillanatnyi pénzszarvából kapaszkodják a tulajdonosuk. Így derült ki a zálogházban, hogy e mesés szépségű drágakövek voltak éppen drága üvegek.

A becsapott nők persze rögtön a rendőrséghez szaladtak a panaszuikkal és a *szédelő ékszerekkerkedőt le is tartóztatták nyomban*. De mikor fagatni kezdték, hidegvérően válaszolta:

— En nem adtam el ezeket az üvegeket. Nem is láttam soha!

— De hiszen ezek a hölgyek azt állítják, hogy maga adta el!

— Ők állíthatják, de idézze be bíró ur azokat a — *férfiakat*, akikől a nők kapták az ékszereket. Szeretném látni, hogy vajon azok beismerik-e, hogy ők vásárolták tőlem a drágaköveket.

Az ékszerekkerkedő most nyugodtan várja a végtárgyalást és meg van győződve róla, hogy egyetlen vevője sem fog ellene vallani. Mert csak az vallana ellene, aki a *saját feleségének* vásárolta az ékszert. De olyan herceg, aki a saját feleségének vásároljon ékszereket, egyelőre nem akad Szentpétervárott.

— **A király otthon.** *Bécsből* táviratozzák lapunknak: A király ma reggel visszaérkezett a hadgyakorlatokról és azonnal Schönbrunnba hajtattott.

— **Az új képviselőház elnöke.** A *M. E.* jelenti: Egy fővárosi lapban tegnap megjelent interview szerint *Podmaniczky* Frigyes báró azt mondotta volna, hogy az új képviselőháznak nem *Perczel* Dezső, hanem *Berzeviczy* Albert lesz az új elnöke. E hirt maga Podmaniczky cáfolta meg annyiban, hogy kijelentette, hogy ő is csak „hallotta”, hogy *Berzeviczy* lesz az új elnök. Mi ezzel szemben ma biztos forrásból arról értesülünk, hogy *Perczel* Dezső csakugyan kijelentette, hogy az elnöki tisztet nem vállalja el, azonban az új elnök nem *Berzeviczy*, hanem *Láng* Lajos lesz. Egyes körökben arról is beszélnek, hogy az esetre, ha *Hieronymi* mandátumot vállal, úgy ő lesz a szabadelvűpárt jelöltje az elnöki székre.

— **Falk Miksa** disz doktorsága. A budapesti tudomány-egyetem tanácsa disz doktori oklevéllel tiszteli meg dr. *Falk* Miksát, a magyar közélet nagynevű kitűnőségét, a ki ötven évvel ezelőtt, 1851. szeptember 30-ikán nyerte el a pesti egyetemen a bölcsészettudori oklevelet. A bölgyesületi kar már megcsináltotta az eljárást az oklevél kiállítására vonatkozólag. A jubiláris diszoklevelet az egyetemi tanács küldöttségileg fogja átnyújtani az ünnepeletnek. Az átadás azonban nem a jubileum évforduló napján, hanem későbbi időben történik meg.

— **Az elpaktált mandátum.** Ma délelőtt panaszos küldöttség kereste fel a dunaszerdahelyi kerületből *Szell* Kálmán miniszterelnököket és *Podmanický* Frigyes bárót, az országos szabadelpárt elnökét. Elpanaszolták, hogy a választópolgárok kijátszásával elpaktáltak a kerület mandátumot. A érdekes mandátum panama története ez: A dunaszerdahelyi kerület eddigi képviselője, *Erdély* Sándor volt igazságügyi miniszter, aki iránt a kerület ma is bizalommal viseltetik. Most *Vay* Dénes főispán *Bartal* Aurél agrárius ügyvéd mellett foglalt állást. Ennek úgy akarta a mandátumot biztosítani, hogy *Erdély* Sándort visszavonulásra kényszeríti. Ez mindenféle praktikákkal sikerült is. *Erdély* Sándor vasárnap mondott beszámoló beszéde után kijelentette, hogy nem vállalja el többé a kerület mandátumát. *Podmanický* Frigyes br, a küldöttségnek kijelentette, hogy *Bartal* Aurél nem hivatalos jelöltje a szabadelvű pártnak és a párt szívesen látja, ha *Erdély* Sándort újra megválasztják. *Szell* Kálmán azt mondta a panaszos küldöttségnek, hogy *ő sem az egyik, sem a másik jelölt mellett nem akar pressziót gyakorolni* és ezt táviratilag is közli a főispánnal. A küldöttség végül kijelentette, hogy ha *Erdély* nem vállalja el a mandátumot, a néppárt jelöltjére szavaznak, csak hogy *Bartalt* meg ne választják.

— **Kossuth Lajos születésnapja.** Ma volt a kilencvenkilencedik évfordulója annak a napnak, mikor a magyar föld megszülte azt a csodálatos fenomént, akit *Kossuth* Lajosnak neveznek. Örök dicsősége a magyarnak, hogy a világot ilyen nagysággal tudta megajándékozni, egy igazi lángésszel, aki egyetemes tudott lenni, anélkül, hogy szigorúan nemzeti mivoltán a legkisebb csorba esett volna. Hába hasonlítottuk össze akárkivel. Jelesek sokan voltak előtte is, mellette is, de egyéniségük nagysága meg sem közelíti azét, a ki a maga egyéni ségében legtökéletesebben, legmagyarabban s éppen azért az egész világ által legfelfoghatóbban fejezte ki a magyar nemzet világtörténelmi hivatását. Elmúlt hét esztendeje, hogy *Kossuth* Lajost eltemettük. Akkor meggyásoltuk nagy pompával, de ma, születése százados évfordulóján, bizony alig emlékszünk meg róla. A hanyatlás, az elsatnyulás jele ez. Nagyon szomorú nemzet az, amely olyan sok táviratot küld választási ügyekben s olyan kevés koszorút a *Kossuth* Lajos sírjára.

— **Szell Ignác és a szocialisták.** *Ováry* József szocialista képviselő-jelölt vasárnap délelőtt akarta Szabadkán programmbeszédét elmondani, de *Szalay* Mihály rendőrkapitány a gyűlést betiltotta. E miatt *Ováry* ma kihallgatáson jelentkezett a belügyminiszternél. *Szell* Ignác államtitkár fogadta és kijelentette előtte, hogy a törvény egyformán intézkedik minden állampolgárra nézve és *ő nem fogja túrni*, hogy a hatósági közegek bármely párttal szemben is kivételt tegyenek. Megígérte *Ováry* nyak, hogy ebben az ügyben még a mai nap folyamán táviratilag fog intézkedni.

— **Uj főügyész.** A király *Küchler* Gyula *temesvári* főügyész helyettesét az ottani királyi főügyésséghez főügyésszé nevezte ki. Az erre vonatkozó legfelsőbb rendelkezés a hivatalos lap mai számában jelent meg.

— **Nits Pál távozása.** A szegedi öreg minorita klostrom házfőnököt cserélt. *Orbán* Jácint, a ki husz éven keresztül házfőnöke és adminisztrátora volt a szegedi rendháznak, betegségére való hivatkozással lemondott állásáról és az aradi minorita naggyűlés, mint tudjuk, *Nits* Gliczér Pált, az aradi minorita rend házfőnökét választotta meg szegedi házfőnöké.

Az új minorita házfőnök már megérkezett Szegedre. Már a nagygyűlés után elakarta foglalni új tisztét, ámde nem mehetett addig, míg hivatali utódjának, *Supka* Béla volt kolozsvári házfőnöknek át nem adta az aradi rendházat. Az átadás a napokban megtörtént, *Nits* Gliczér Pál Szegedre utazott s most ott várja a tartományfőnöknek a rend házfőnökségének átvételére vonatkozó rendeletét. Mikor *Csák* Czirjék tartományfőnök *Orbán* Jácint adminisztrátort felemeli a házfőnöki teendőkről, akkor azonnal megtörténik a rendház hivatalos átadása.

— **Uj reglama a katonáknál.** Bécsből táviratozzák lapunknak: Október elsejével egy közös hadseregnél, mint a honvédségnél új „gyakorlati szabályzat” lép életbe, mely a régitől sokban különbözik. Ezt a szabályzatot a legutóbbi idők tapasztalatai alapján állították össze. Egyik érdekes változás az lesz benne, hogy kerülni kell a tömegképzést s több gond fordítandó az egyéni kiképzésre.

— **A helyközi távbeszélő.** *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter az elmúlt napokban a kiskunfélegyházi, veszprémi, pécsi, baji, balatonfüredi, gyarmatai, remetei és saághi telefont bekapcsoltatta az interurbán vezetékbe a melybe most már éppen száz város és község hálózata vonatott be.

— **A jövő évi hadgyakorlatok.** Mint a *Pécsi Napló* értesül, a jövő évi hadgyakorlatokat a Vág völgyében fogják megtartani, amikor is a 2-ik (gráci) és az 5-ik (pozsonyi) hadtestek fognak egymás ellen harcolni. A király főhadiszállását Szemczen fogják berendezni.

— **Hány képviselőjelölt van Magyarországon.** Egy szenvedélyes statisztikus kiszámította, hogy Magyarország 400 egynehány kerületében eddig körülbelül 1800 jelölt van. Ebből az óriási számból tisztán a szabadelvű pártra esik körülbelül kilencszáz jelölt. Hogy a választás minden tisztasága mellett nem lesz olcsó, arról nem egy jelölt meggyőződött már. Az egyik budapesti jelöltől azt kívánták a vidéki választók, hogy mielőtt a jelöltséget elfogadja, tegyen a kerület javára jótékonycéliből a takarékpénztárba 20,000 koronát s győzelme biztos lesz. Egy második felvidéki kerület választói azt kérték a jelöltől, hogy ne küldjön zászlót nekik, mert ők maguk beszerzik azokat, de küldjön a község minden választója nevére 20 koronát zászló-költségre s megválasztása bizonyos. Ugyancsak az élelmes tótok megegyeztek jelöltükkel, hogy az megválasztása esetén községük határának tagosítását önköltségen eszközölik.

— **Véres kardpárbaj.** Az aradi császári és királyi huszár laktanyában ma véres kardpárbaj volt két huszár főhadnagy között. A harmadik összecsapásnál az egyik főhadnagy fejére erős vagást kapott úgy, hogy egy a tenyéryi nagyságu hus hajastól együtt levált a koponyájáról, azonkívül a kard karjára is lecsuszott s azon is mély sebet ejtett. A levált husdarabot az orvosok huszonnégy öltéssel visszavarták. A párbaj oka kávéházi összeszólalkozás.

— **Kétszázéves ezred.** A Gyöngyösön állomásozó 15-ik huszár ezred, a melynek *Ferencz* Salvator főherceg a tulajdonosa I. hó 26-án ünnepi alapításának kétszáz éves fordulóját. Az ünnepélyen a főherceg meg fog jelenni.

— **Tizenegy bérpalota csőd alatt.** Az utolsó idők legnagyobb csődjé volt, a mikor harmadéve felszámolás alá került Budapesten, a *Holzspach* A. és fiai vállalkozó-cég s aztán csődbe is ment. Tudvalevőleg *Holzspach* Nándor és *Weissenbacher* Endre voltak az akkor elsőrangú cég tagjai. Mikor ellenük megnyitották a csődöt, nem kevesebb, mint 21,000,000 korona volt az adósságnk s ezzel szemben tizenöt milliónyi vagyon állott. Így hát semmijök sem maradt a nemrég még dús gazdag vállalkozóknak, a kik közül az öreg *Holzspach* becsületes vendéglős lett, vagyis visszatért ahoz a mesterségéhez, a melyen néhány évtizeddel előbb kezdette. A

cég másik tagja, *Weissenbacher* Endre pedig kivitorlázott Amerikába, de onnan — a mint hírlik — mostanában Zürichbe vándorolt vissza s ott él munkás életet. Csődügyük most közeledik a lebonyolításhoz. A tömeggondnok *Szabó* József ügyvéd a napokban azt kérte a bíróságtól, hogy rendelje el az ingatlanok értékesítését, illetőleg azoknak árverés útján való eladását. A járásbíró a kérésnek helyet adván, *Holzspach*éknak egyszerre tizenegy új, a Pálffy-téren egy csoportban levő bérháza kerül licitációra. Az árverést az említett bíróság helyiségében ez év november 5-ik és következő napjain tartják meg. A házaknak birói becsértéke 3,000,000 korona.

— **Halálozások.** Részvétel vettük a következő gyászjelentést: *Zachariás* Dezső és neje *Völkel* Mária és gyermekei: *Mariska*, *Gyula*, *Dezső* és *Olga*; *Zachariás* Tera és férje: *Niederhauser* Rezső, özv. *Zachariás* Józsefne *Kallos* Ilonka szomorodott szívvel tudatják a jó édes atya, nagyatyja és após *Zachariás* Józsefnek életének 77. évében végelgyengülésben Zárándon folyó évi szeptember hó 18-án d. e. 10 órakor történt gyászos elhunytát. Hült tetemei folyó évi szeptember 19-én d. u. 3 órakor fognak a zárandi sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise áldozat I. évi szeptember hó 23-án d. e. 9 órakor fog a panakotem templomban. Záránd, 1901. szeptember 18. Áldás emlékére, béke hamvaira!

Özv. *Szekér* Károlyné született *Szentes* Kornélia élte 44-ik évében Aradon elhunyt. Hült tetemeit holnap reggel 9 órakor szentelik be a *Ferdinánd*-utca 9-ik számú házban s azután *Kétegyháza* szállítják.

— **Makó város diszpolgáral.** A makói városi képviselők közül többen indítványt adtak be *Cseresznyés* János helyettes polgármesterhez, hogy *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi minisztert, dr. *Meskó* Sándor alispánt és *Justh* Gyulát a város közgyűlése Makó város diszpolgáiraivá válassza meg.

— **Lezuhant vonat.** *New-York*-ból táviratozzák: *Avonban* (Massachusetts államban) egy tehervonat nekiment egy *Bostonból* jövő személyvonatnak, a minek következtében az utóbbi lezuhant a töltésről. Hat ember halálát lelte, nyolc megsebesült.

— **Megégett uri asszonyok.** *Bajcsi* Sándor földbirtokosnak *Sóskút* melletti szállásán tegnap a háziasszony névnapját ülték. Uzsonna után *Bajcsi* az urakkal a veranda alatt kártyáztott, míg az asszonyok a szobában beszélgettek. Este a cselédleány bevitte az égő lámpát a szobába. *Bajcsiné* látván, hogy a lámpa rosszul ég, meg akarta igazítani. A mint a lámpával babrált, az egyszerre felrobbant s az égő petroleum *Bajcsiné* ruhájára ömlött, a mitől a könnyű szövötruha egyszerre lángra lobbant. A jelenvolt asszonyok egyszerre odarohantak *Bajcsiné*hez, hogy az égő ruhát leszakassák róla, de e közben az ő ruhájuk is meggyuladt. A nagy sikoltozásra berohantak az urak is az udvarról s ezeknek sikerült a tüzet nagynehezen eloltani, de ekkor már a butorzat is égett. *Bajcsi* Sándorné, *Huszarek* Lajosné és *Binder* Tamásné oly súlyos égési sebeket szenvedtek, hogy felgyógyulásukhoz semmi remény. Most eszméletlen állapotban fekszenek a tanyán.

— **Jegyzők tanfolyama.** A budapesti községi közigazgatási tanfolyamnak *Arad* megyéből a következő három hallgatója van: *Domszky* János almási, *Füegli* Pál borossebesi és *Hess* Lajos kiszindai jegyzői irnokok.

— **Öngyilkosság a csőd előtt.** *Sarkadi* levelezőnk tragikus esetről küld tudósítást: *Bleyer* Sámuel *nagyszalontai* kereskedő öngyilkosságot követett el. *Bleyer* Sámuel *Nagyszalonta* kereskedői karának köztisztviselőben álló tagja volt, mindenki ügyes és szorgalmas embernek is-

merre, igen szerette. Az utóbbi évadban azonban üzlete minden igyekezete dacára rosszul ment és a kereskedő nyomasztó anyagi viszonyok közé került. A csőd fenyegette, s különösen az keserítette el, hogy két leányát és fiát nem tudta kellő neveltetésben részesíteni. Arra gondolt tehát, hogy bátyjától kér segítséget, aki igen módos ember hírében áll. Feleségével átutazott hát Sarkadra, bátyja, Bleyer Jakab látogatására s megkérte, hogy segítsen szomorú helyzetén. Testvére azonban állítólag azt mondta neki, hogy nem teljesítheti kérését. Ez a lesújtó válasz ketségbeesett lépésre vitte a szegény embert. Testvére házában a cselédségtől gyertyát kért, hogy a sötét istállóba menjen. Alig lépett be az istálló ajtaján a magával hozott revolverrel föbe lötte magát. A dörrenésre összeszaladt háziak már halva találták a szerencsétlen kereskedőt. Halála mindenfelé általános részvétet keltett. Felesége és kilenc gyermeke a legnagyobb nyomorban maradt hátra.

— **Feledés és bocsánat.** Az államférfiaknak a karrierjébe talán végtelenen is belejátszhatik az, hogy tudnak-e felejteni és megbocsátani — másoknak s mások — nekik. — Ugyanezért aligha lesz érdektelen megtudni három olyan nagy embernek, mint Thiersnek, Guizotnak és Bismarcknak a véleményét erről a kérdéstről. — Egy ízben ebédet adott Bismarck s vendégei között volt gróf Enzenberg württembergi követ is, a ki szenvedélyesen gyűjtötte a híres férfiak autogramját. Fekete kávéval egy kis papírlapot mutatott a gróf Guizot és Thiers néhány sorával s kértére Bismarck is írt reá egy mondatot. A contemporaine most közreadja a papírlap tartalmát, amely a következő:

— Hosszu életemben megtanultam, hogy sokat kell megbocsátani és semmit sem felejteni. Guizot.

— Egy kevés felejtés nem árt a bocsánat őszinteségének. Thiers.

— Az életem arra tanított, hogy sokat kell elfelejtenem és sokat kell magamnak megbocsátatnom. Bismarck.

A Bismarck szavai úgy hangzanak, mint valami őszinte bűnvalómás.

— **A pozsonyi kéjgyilkos.** *Rusnyák* József gyermekgyilkost, kit az aszódú uton tartóztattak le, ma erős fedezet alatt átszállították Pozsonyba. Utközben mint tudósítónk jelenti, örültséget szinlelt. A pozsonyi rendőrségnek nagyon kellett ügyelni, hogy a nép meg ne linchelje az elvetemült gyilkost. A rendőrségre kísérve örültségéből magához tért és a kihallgatás alkalmával, a kérdésekre tisztán tudott felelni.

— **Ellenőrzési szemlék.** Arad városban az idén a honvéd ellenőrzési szemléket október 7., 8., 9., és 10-én, A népfelkelő szemléket október 11., 12., 14., 15., és 16-án, a közös hadsereg szemléjét pedig október 18., 19., 21., 22., 23., és 24-én tartják meg.

— **A kolozsvári gyilkos rendőrök.** A kolozsvári országos hírű forrongásnak, mely elsöpörte a régi rendőrségi rendszert, közvetett okozói fognak megjelenni holnap az esküdtszék előtt, hogy bűnükéről számot adjanak. Az eset ma is friss emlékezetben lehet: *Kilyén* Dénes és *Papp* Sándor közrendőrök augusztus elsejére virradólag halálra vágták *Godri* Jenő csalados honvéd őrmestert s aztán véresre kaszabolták *Székely* Sándor mézáróst, a ki a földre tiport katonasági segélykiáltására sietett elő és vett részt a küzdelemben. Ebből az esetből pattant aztán ki a rendőrség elleni forrongás, melynek részletei heteken keresztül lázban tartották Kolozsvárt. Mint lapunknak írják, Kolozsvárott az a hír van elterjedve, hogy Kilyén Dénes rendőr a *börtönben megtévelyodött*, s most örülési rohamai vannak. A dolgok állása valószínűleg úgy van, hogy Kilyén: szimuláns. Az érdekes bűnügy izgatóságára iránt egyébként óriási az érdeklődés, úgy, hogy a közönség számára kibo-

csátott jegyek jórészt mind elfogytak már napokkal ezelőtt.

— **Betörés világos nappal.** *Kézdí-Vásárhelyen* ma délelőtt 11 és 12 óra között ismeretlen tettesek betörték a m. kir. adóhivatalba álkulcsok segítségével és a kis kézi szekrényből 4000 koronát vittek magukkal. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Fölrobbant turbinás hajó.** Griensigyből táviratozzák, hogy egy angol turbinás hajó, „Kobra“, melylyel kísérleteket végeztek, ma a nyílt tengeren a kazán fölrobbanása következtében elsüllyedt. A halászok találtak hat holttestet derekukon mentő öv volt. „Kobra“ felirással. Az elsüllyedt hajón 60 ember volt. Az angol haditengerészet újabb turbinás hajókkal kísérletezik, melyeknek terv szerint sokkal nagyobb menetsebességök van, mint az eddigieknek. Azt reményli, hogy óránként 60 kilométer utat is meg tud tenni a turbinás hajó, ha beválik. Ilyen hajóval kísérleteztek most, s úgy látszik a gőzkazán nem bírta el a nagy feszültséget és szétrepítette az egész hajót.

— **Compiègne kenyér nélkül.** A cár jelenlegi látogatása alkalmából érdekes kis apróságot elevenítenek föl III. Napoleon korából. A császár egy uralkodó tiszteletére nagy ebédet adott a compiégnei kastélyban. Midőn az étkezés ideje elérkezett a szakácsok rémulve vették észre, hogy kenyérről nem gondoskodtak. Gyorsan a városba küldtek, de sehol sem kaptak kenyeret, mert délután volt s a sok idegen az üzletekből elvitte mindent. Végre Párisba táviratoztak s külön vonattal érkezett meg egy óra múlva a kenyér. A császár nem tudott a dologról semmit, a sok járkálás miatt azonban nagyon éhes volt s ki üzent, hogy legalább egy darabka kenyeret adjanak neki. Természetesen mindent inkább birtak volna adni, csak kenyeret nem.

— **Csak kedélyesen!** Turinban *Galeazzi* bankár 600.000 líra adósság hátrahagyásával megszökött. A hatóság pénzesszekrényét felnyitatta egy lakatossal. A szekrényben egy két lírás darabot találtak és egy darab papíron a következő szavakat. A két lírást annak a lakatosnak hagyom, ki a szekrényt a hatóság részére fel fogja nyitni.

— **Öngyilkos katona.** Pozsonyból táviratozzák, hogy ott *Perusitz* Sándor 76. gyalogezredbeli közkatona, ki a hadtestparancsnoksághoz volt beosztva, ma szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. A katonát valami kisebb vétség miatt öt napi fogságra ítélték s ezért követte el az öngyilkosságot.

— **Lezuhant munkások.** Bártfán ma a gör. kat. katolikus templom javítására felállított állvány összedült s a rajta dolgozó hat munkást maga alá temette. Egy ember *rögtön meghalt*. kettő haldoklik, a többi pedig súlyosan megsérült. A vizsgálatot megindították.

— **Nyolc évig egy kamrában.** A legsötétebb bűnkrónikák közül való az a borzalmas eset, amelyről kassai tudósítónk értesít. *Csutor* Sámuelné szerencsi lakosnő, hogy még egyszer férjhez mehessen, István nevű 9 éves fiát nyolc év óta egy kamrában tartotta, ahol a szerencsétlen fiu teljesen elállatiasodott. Beszélni elfelejtett, s nyöszörgése is inkább az állathoz hasonlít, mint az emberhez. Az odaváló csendőrség tegnap éjjel egész véletlenül akadt a szerencsétlenre a bűz és piszok között. Mikor a levegőre kihozták, vonításszerű hangot hallatott és elalélt. A lelketlen anyát letartóztatták és a kassai ügyészség fogházába szállították be.

— **Cipészek, akik nem hiteleznek.** Belgrádból távirják, hogy az ottani cipészek elhatározták, hogy a rossz pénzügyi viszonyok miatt többet hitelbe nem dolgoznak. A dolgoznak humoros része pedig az, hogy a bókereskedők elhatározták, hogy a susztereknek nem hiteleznek.

— **Dr. Hecht A.** orvos a hadgyakorlatról hazatért s gyógyintézetének vezetését ismét átvette.

— **Angol urnó oroszán vadászaton.** A „Gentlewoman“, ez az angol sportlap Lady Lechmare afrikai vadászkalandját közli, melyet a merész amazon így mesél el: Délelőtt járt az idő, tikasztó volt a hőség és az ágas-bogas buja vegetáció lehetetlenné tette rám nézve, hogy ernyővel védekezsem a nap heve ellen. Férjem fegyverrel elüljárt, körülötte a hajtók, én pedig a tevé hátán néztem a távolba, kíváncsian lesve a királyi vadat. Mialatt tekintetem férjemet követte és az oroszánok rejtekhelyét firkészté, egyszerre közvetlen közelemben, mintegy harminc lépésnyire recsegné hallom az ágakat és a sűrűségből kibontakozik egy hatalmas himeroszlán. Egy-két másodpercig mintha azon tanakodott volna az impozáns állat, hogy rám vesse magát, de a következő pillantásban egyet fordult és ellentétes irányban lépdelt tovább. Ekkorra azonban férjem már melletttem termett és biztos kézzel röpitette a golyót a visszavonuló vad után. A dördülést bögés követte, mely mintegy nyugtázta a vadász lövését. A golyó az állat hátsó lapockájába furódott s bár nem ölte meg, de lehetetlenné tette rá nézve a támadást. Férjem második lövése helyettesítette a kegyelemdőfést. Embereink lenyuzták az elejtett vad bőrét és vig danakkal köszöntötték a diadalt. Kacagva és dalolva követtem én is a hadizsákmányt.

— **Kossák József** csász. és kir. udvari fényképész Templom-utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— **Öngyilkos bűnös.** Bécs mellett egy erdőben az utszéli fenyőfák egyikén egy fiatal embert találtak ma felakasztva. Az öngyilkos zsebében egy levél volt a következő tartalommal: „W. L. bécsi esztergályos nyolc éves kis leányát meggyaláztam. Ezen aljas bűnömért még a kötél is kevés. En akkor valószínűleg örült voltam. Kérem a szerencsétlen gyermek atyját és hozzátartozóit bocsássanak meg nekem. *Papucska* József 26 éves, nőtlen.“

— **Mindenki keresi,** de nem mindenki találja meg azt a kedvező helyet, ahol bevásárlásait legelőnyösebben teheti. Épp ezért hozzuk szóba Porter Vilmos koronás áruházát Aradon, az Andrássy-téren, a Központi Szálloda épületében. Mindenkinek ajánljuk, hogy tekintse meg a koronás áruház rendkívül dúd és változatos raktárát és győződjék meg arról, hogy ez tényleg azon hely, hol a páratlanul olcsó árak mellett összes szükségleteinket legjobban fedezhetjük.

— **Megszökött a börtön elől.** A hivatalos rendőri lap egy *Szocsunyan* Izsák nevű segédjegyző szökését közli, kit közokirathamisítás büntette miatt a törvényszék másfél évi börtönré itélt. Legutóbb Debrecenben, Margittán, később Rézbányán tartózkodott Szocsunyan, mikor aztán ítélete jogerőssé vált, ismeretlen helyre szökött a börtön elől.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkerekedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Változások az aradi iskolákban.

(Az iskolaszék ülésén.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 19.

Az aradi iskolaszék ma délután 4 órakor tartotta meg rendes havi ülését a városháza első emeleti kistermében.

Az ülésen *Salacz* Gyula polgármester elnökölt. *Millig* József iskolafelügyelő olvasta fel jelentéseit.

Érdekes kis vita támadt mindjárt az ülés elején. De a hullámok csakhamar elcsendesültek s csak akkor keletkezett később némi mozgalom, mikor a választás került sorra.

(Vita egy rossz tanulóról.)

Millig József iskolafelügyelő azt az előterjesztést tette, hogy *Purzán* István első polgári iskolai tanulóknak írják le hátralekös tandíját, mert a fiut, kit atyja a waggongyárba adva inasnak, onnan megszökött beiratkozott az iskolába s ott aztán olyan rossz magaviseletet tanúsított, hogy el kellett távolítani.

Salacz polgármester azt kérdezte, hogy mért vették fel az iskolába, mikor az atyja nem akarta iskolába adni. Most aztán az apa nem akarja fizetni a tandíjat.

Almási T. Pál igazgató elmondja, hogy 6 októberben vette fel a fiut a tanfelügyelő egy végzése folytán. Később olyan rossz volt a magaviselete, hogy...

— Ki kellett csapni! — vágta közbe Almásinak, aki keresett egy más kifejezést.

— Mióta veszik fel a későn jelentkező tanulókat a tanfelügyelő végzése alapján? Miféle végzéseket hoz a tanfelügyelő? — kérdezte Salacz.

A polgármester kíváncsiságát azonban Almási T. Pál nem tudta kielégíteni, csak azt mondta, hogy októberig az igazgató is felveheti a tanulókat, de októberben már csak a tanfelügyelő engedélye alapján.

— Tehát engedély, és nem végzés! — szölt elégtelenen Salacz.

— En aztán felvettem a fiut, de mert rossz volt, el kellett tanácsolnom — szölt Almási, örvendve, hogy végre megtalálta a helyes szót a kicsapásra.

Az iskolaszék aztán mégis leírta a tandíjat.

(Tanító-választás.)

Somogyi Agost polgáriszkolai rajztanár nyugdíjaztatván, helyette Vagner Agost polgáriszkolai tanár fogja tanítani a rajzot. Avarffy Ferenc indítványára Somogyinak jegyzőkönyvi elismerést szavaztak sok évi munkásságáért. Mint-hogy Wagner osztálytanító volt s így módon egy osztály tanító állás megüresedett, helyébe Czobor Ottót, a legidősebb kisegítő tanítót választotta meg az iskolaszék.

Egy kisegítő tanítói állás jött tehát üresedésbe.

Salacz polgármester felolvasta a pályázók neveit és képesítéseit, a pályázók közül Mohos Agost kitűnő-oklevelű, aradi születésű, Czók Sándor jeles-oklevelű, nagyszabeni születésű, Zab Károly elégséges oklevelű, jelenleg alkalmazásban van, Kádár jeles-oklevelű, jelenleg arad-szent-mártoni tanító.

A hangulat általánosan Mohos Agost mellett volt. Minthogy azonban néhány bizottsági tag szavazást kért, a polgármester elrendelte a szavazást.

A titkos szavazás eredménye úgy kezdett alakulni, hogy Mohos és Kádár neve szerepelt csak, kik közül Mohos vezetett. Végül azonban Mohos 16 szavazata ellenében Kádár 17 szavazattal került ki győztesnek. Nagy zűrzavar keletkezett erre, mert mindenki azt hitte, hogy Mohos megválasztatása bizonyos. Mohosról ezt úgy kvalifikációja, mint azon a címen is föl lehetett tenni, hogy aradi fiu.

(Folyó-ügyek.)

Ezután felolvasta Millig, hogy mennyi tanuló iratkozott be eddig az aradi iskolák egyes osztályaiba. A polgári iskola I. osztályába beiratkozott 160, II-ba 95, III-ba 81, IV-be 92 tanuló. A lányiskolában az arány így áll: I. a) osztály 118, II. 181, III. 121, IV. 90. A templom utcai elemi leányiskolában I. a) 83, I. b) 74, II. a) 70, II. b) 62, III. a) 75, III. b) 54, IV. a) 47, IV. b) 73. A templom-utcai A) fiúiskolában I. osztály 86, II. 74, III. 72, IV. 66. A templom-utcai B) fiúiskolában: I. 87, II. 66, III. 90, IV. 63, V. 54, VI. 31. A Kossuth-utcai fiúiskolában: I. 99, II. 74, III. 52, IV. 52. A Haszinger-utcai leányiskolában: I. 94, II. 67, III. 81, IV. 63, V. 80, VI. 48. A női ipariskolának 51 növendéke van. Az utjalepi iskolában: I. osztály 95, II. 74, III. 70, IV. 53. Az utjalepi fiúiskolában: I. osztály 118, II. 83, III. 85, IV. 50. A gáji iskolában: I. osztály 93, II. 163, III. 55, IV. V. és VI. 52.

Millig ezután a következő áthelyezéseket proponálja: A templom-utcai I. osztályba Wagner helyére Pareán János tanítót a VI. osztályból. Az V. osztályba Tóth Béla a szentpéter-téri iskola III. osztályából a VI. osztályba. Fülöp Endre a V. osztályból, a szentpéter-téri iskola III. osztályába. Korom József a gáji III-ból, Kovács Ferenc Gáj III-ba az I-ből, Neidenbach Odón Gáj I-be, Szóka Antal a II-ikba, Czobor Ottó az utjalepi egyesített I. és II-ba, Néber Agost utjalepi I-be Gáj I-ből, Tóth Gizella a gáji egyesített I. és II. leányosztályába.

Ezt az előterjesztést az iskolaszék határozattá emelte.

Az ülésen jelen voltak: Salacz Gyula, Institoris Kálmán, Millig József, Simay István, Szontag Gyula, Bing Vilmos, Csák Czirjék dr., Horváth Károly, Schusztér Ilés dr., Avarffy Ferenc, Tedeschi Viktor, Müller Gyula, Csik János, Almási T. Pál, Edvi-Ilés László, Rieger Imre, Nikolits Péter, Domonkos Lajos, Reicher Károly, Posgay Lajos dr., Magyar Ferenc, Abrai Lajos, Csécsi Imre, Szathmáry János, Marschall Lajos dr., Robitsek Agoston dr., Neuman Adolf, Fetter Géza, Mülek Lajos dr., Nesnera Adalárd, Péterffy Antal, Fényes Dezső bizottsági tagok és Bonts Aurél iskolaszéki jegyző.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az ittas férj rémtette.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Nagyvárad, szeptember 19.

Rendkívül érdekes bünesetet fog tárgyalni holnap, pénteken a nagyvárad esküdtbírósa.

Egy részeg ember rettenetes cselekedetéről van szó, aki a tavaszon brutális módon megölte a feleségét. Nagyváradon a felső-kis-teleki-utcai Diószegi-féle házban történt az eset, amely annak idején óriási szenzációt keltett.

Veres Károly járásbírósi közbesítő örökös civódásban élt a feleségével. Utötte, verte a szegény asszonyt, aki azalatt, míg férje az utolsó krajcárját is a lélekölő szeszre költötte, nagy fáradtsággal, sok küzdéssel kereste a kenyeret leánya és a maga számára.

Április 26-án este szintén részegen került haza Veres Károly valamelyik kocsmából. Alig lépett be a házba, otromba szavakkal szidni kezdte a szegény asszonyt, aki akkor is dolgozott. Az asszony előbb csititgatta a részeg embert, majd pedig türelmét vesztette s rendreutasította a garázdálkodó férjét. Veres Károly dühbe jött az asszony dorgáló szavaira, fölkapta az asztalon álló petroleum lámpát s hozzávágta a mit sem sejtő feleségéhez. Az asszony rögtön lángba borult s rettenetes sikoltozásban tört ki. A jajveszekelésre beszaladt a szobába Veresnek hat esztendő, Erzszi nevű leánya, aki segítségére sietett édes anyjának. Segítés közben a leány ruhája is meggyuladt, mignem a házban lakó Simay nevű borbélylegény s a ház többi lakója a két szerencsétlen nő ruháit eloltotta.

Veresné olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy néhány órai kintlódás után a kórházban meghalt. Leánya is sokáig feküdt seibeiben a kórházban, sőt a segítségükre siető borbélylegény kezei is összeégtek.

Veres Károly azonnal elszaladt a házból, a amint rettenetes tettét elkövette, a rendőrség még akkor este letartóztatta s azóta vizsgálati fogságban van.

Az ügyészség szándékos emberölés büntette miatt emelt vádat Veres Károly ellen s az esküdtbírósa holnap tárgyalja ezt az ügyet.

§ A tátrafüredi drama. Mint löcsei tudósítónk írja, tegnap tárgyalta a löcsei kir. törvényszék vádtanácsa a múlt év nyarán a tátrafüredi erdőben lejátszódott drámának utolsó előtti felvonását. A löcsei ügyészség indítványára gondatlanságból okozott emberölés vétségeért helyezték vád alá annak előtte a kir. törvényszék Füzeséry Emil nyitramegyei aljegyzőt, aki a vadászat alkalmával véletlenségből halálos sebot lött Flesch Zsigmondon. Felelőzés folytán a kassai kir. táblához került az ügy elbírálás alá, amely Füzeséry Emilt szándékos emberölés büntetével terheli s mint ilyen fölött fognak fellettelételet mondani. A löcsei törvényszék vádtanácsbéli határozata ellen dr. Kenist Antal budapesti ügyvéd Flesch Alfréd brünni gyáros jogi képviselője adta be a felelőzést a kir. táblához.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 19.

Déltőzsde. A buzakínalat mérsékelt, vételkedv gyöngye. Lanyha irányzat mellett 15.000 métermássa került forgalomba, 2½—5 fillérig olcsóbb áron. Egyéb gabonanevek bányadtak, rozs néhány fillérrel olcsóbb. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.90—7.91
Buza 1902. áprilásra	8.24—8.25
Rozs októberre	6.67—6.68
Rozs 1902. áprilásra	6.97—6.98
Zab októberre	6.44—6.46
Zab 1902. áprilásra	6.87—6.88
Tengeri szeptemberre	5.06—5.07
Tengeri 1902. májusra	5.08—5.09

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	7.78—7.79
Buza 1902. áprilásra	8.21—8.22
Rozs októberre	6.66—6.67
Rozs 1902. áprilásra	6.97—6.98
Zab októberre	6.45—6.46
Zab 1902. áprilásra	6.86—6.87
Tengeri szeptemberre	5.08—5.09
Tengeri 1902. májusra	5.08—5.09

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	617.25
Magyar hitelrészvény	625.—
Leszámitolóbank részvény	408.—
Rima-Murányi vasmű részvény	410.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	615.50
Közuti vasut	556.—
Városi villamos vasut részvény	274.—

S z e s z ü z l e t.

— Szeptember 19. —

Mai jegyzéseink: Készárd nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter s/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Száritott moslék: 12:90—13.— korona mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Szeptember 19. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 82—84 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 92—93 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 91—92 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 90—92 fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felül sulyban fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban fillérig. Romániai eredetű (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felül sulyban fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként: 280 kilogrammon felül sulyban 90—91 érig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 89—90 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 89—90 fillérig.

Sertéslétszám. Szeptember hó 16. napján volt készlet 45.233 darab, szeptember 17. napján felhajtott 227 darab, szeptember 17. napján elszállított 640 darab, szeptember 19. napján maradt készletben 44.820 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, szeptember 19.

Magyar aranyjáradék 40/0	118.60
Magyar koronajáradék 40/0	92.50
Magyar arany 41/20/0	121.75
Magyar ezüst 41/20/0	100.40
Magyar keleti vasut	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.25
Magyar italmegváltási kötvény	99.75
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegyek kölcsön	176.—
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	145.50
Osztrák papírjáradék	98.15
Osztrák járadék ezüst	98.10
Osztrák járadék arany	118.90
Koronajáradék	95.10
1860-iki államsorsjegyek	139.—
Osztrák magyar bankrészvény	1620.—
Magyar hitelbank részvény	625.—
Osztrák hitelbank részvény	613.50
Osztrák-magyar államvasut	613.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.02
Német birodalmi márka	117.15
London	239.30
Páris	94.90

NAPIREND.

Szeptember 20. Péntek. Róm. kath. naptár: Buszták. — Protestáns naptár: Buszták. — Görög-keleti naptár (szeptember 7.): Szoczon. — A nap két 5 óra 29 perckor, nyugszik 5 óra 44 perckor. — A hold két 0 óra 44 perckor, nyugszik 9 óra 50 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 764.4 milliméter, délután 2 órakor 763.4 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 14.5, délután 2 órakor C° + 21.6. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor EN. 2, délután 2 órakor EN. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor félborult, délután 2 órakor félderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Rnyhe, elvélve csapadék.

A szabadelvüpart irodája Központi-Szálló 1-ső emelet 6. és 7. számú helyiségében van. Ugyanott a végrehajtó-bizottság naponta este 6 órakor ülést tart.

Szabadságearok emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Köloscy-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11/2—12/2 óráig. Helyiség: Breklye-múzeum helyisége melletti ülésterem.

Szeptember 21. Az aradi iparosifjak besorozottak egyrészenek táncvigalma (Vass-étterme.) — A m.-radnai országgyűlési képviselő választó kerület gyűlése délelőtt 10 órakor. — Magyarát hegyközség közgyűlése délelőtt 10 1/2 órakor. — A keveremesi iparosifjúság szüreti mulatsága (Szücs-vendéglő.) — A waggongyári dalkör társasestélye (Millennium külön terem.)

Szeptember 22. Az új-aradi járás jegyzői karának táncvigalma (Martini-sörözősarnok.) — A Meteor kerékpár-klub bajnok-versenye a simándi országúton. — Kúvín hegyközség közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Szeptember 23. Aradváros közigazgatási-bizottságának rendkívüli közgyűlése délután 4 órakor.

Szeptember 25. Körjegyzőválasztás Déznán.

Oktober 4. Aradváros közigazgatási-bizottságának rendes havi ülése.

CSARNOK.

Az impresszárió ur.

Irta: *Albiny Katalin.*

(Végo.)

— Nem, nem, haragszom magamra, szégyellem magamat és félek roppant a következményektől. A feleségem, Róza, mondtam már, hogy az övé volt a bolt és én itt párjeleneteket adjak elő magával, az lehetetlen, Angela, adjon ki rajtam, de engedje, hogy menjek a maga bűvös köréből.

— Edes kicsi Mákom! Hát annyira bántja a lelkiismeret? Látja akkor kár volt ennyire lelkesülnie! Mindegy, a többit megbeszéljük, de a mai előadásnak mennie kell. Különben nem nagy szerep, azonfelül pedig rendkívül hálás, lássa, mindjárt a maga csinálhatna boltjának egy fenomenális reklámot. Gondolja meg, a Mák-cég megérdemli ezt a kis fáradságot. Nos tehát, ugy-e bizhatom?

— Hogy megbizonyosodjék, mennyire szeretem, ráálok, de ez lesz az utolsó számárkodásom. Hol van az a szerep, kérdé aztán megint megfélekedezve a boltjáról és elragadtatva a szereplési vágytól.

Mák ur javában-tanulta a szerepét az egyik borostyánlugasban, midőn egy egész társaság sugott be hozzá az összehajlott bokrok között.

— Ah, nagyszerű, nagyszerű, kedves Mák ur! Drága mecenásunk! Nemesszívű fölkarolója a vidéki színészeknek! Ön itt? Es az impresszárió dalát magolva? Oh, mi nemes együttérzés a nemzet robotos napszámosaival! Otthagyni a szép boltját! A pompás fejős bivalyait! De magyarázatot, kedves Mák ur, mert a helyzet nagyon is komplikálnak látszik.

Ezt egy teljesen kopasz, a festéktől kiráncosodott, hosszú kabátú, nyitott mellényű, vörössorru ur mondta, követve két-három eilinderes popita-nadrágos, fehérynakkendős fiatal urtól, egy pár nyakkendős delnőtől és lengebluzos. Rembrandt-kalapos, kipuderezett ifju ur-hölgytől. Mig a háttérben öt-hat gyermek volt nagy, üres, részben toalet-cikkekkel telt kosarakkal.

A szemközti uton Kávás sétált Angelával, a lugas felé tartottak, de mindkettőjük arcát elfedve az Angela piros napernyője.

A Mák ur hátán negyven fokos láz szaladgált. Rémlülve ismerte föl a tavalyi társulat igazgatóját az összes tagokkal és egy perc alatt tisztába jött a helyzettel. Vesszen minden csak Kávás ne tudjon meg semmit!

— Uraim és hölgyeim, velem ne törődjenek, de a boltom rendelkezésükre áll egy feltétel alatt. Én itt Prévi Adorján vagyok, senki más. Önöktől, a kiket otthon boltomban oly gyakran vendégül fogadtam, — a jövőt talán nem is kell említenem, — joggal elvárhatom, hogy tisztelni fogják inkognitomat.

— Oh, minden bizonnyal, — szolt titkos sejtélemmel Zengár direktor ur, — mindenre készek vagyunk.

— Meglesz. Mit kíván először is ön, direktor ur?

— Részemről egy hordó kőbányai . . . Mák ur kellemetlenül szisszent föl.

— Kőbányai, itt a Csikban, meggondolja ön a rettenetes tarifát?

— Most mi szabunk törvényeket, Mák ur a kinek egy olyan üzlete van, — deklamált jó hangosan a direktor ur.

— Jól van már az Istenért! Tehát egy hordó kőbányai . . .

— Továbbá tíz rud szebeni szalámi, három doboz regalitász és egy bödön székely turó.

— Gilt. Lássuk az urakat!

Az urak és hölgyek összesen földiktáltak: Egy hordó borovicskát, öt kiló teát, tíz süveg cukrot, öt kiló kávét, egy nagy doboz bonbont, egy vég brassói posztót, tizenkét furdósapkát és papucsot, három Jäger-kosztümöt, két cuclit, egy asztali lámpát és végül három vég székely szőttést.

Mák ur a dühtől reszketve írta alá a szerződést.

Angela egy bájos mosolylyal a lugasba toltta Kávás urat, kezét fogott a társulattal, mint régi ismerőseivel és bemutatta nekik Prévi urat, a mostani impresszárióját.

A társulat bókolt, a direktor kifejezte hódolatát, elmondva, hogy hírből már ismerték és most tisztelkedni jöttek hozzá.

Az előadás este zajos külső és belső sikerrel megtörtént. A társulat kitett magáért a lelkes tapsolásban. Előadás után Kávás megvendégelte az egész társaságot és a legbájosabb Harriettet karjára füzve, jó mulatságot kívánt az egész komániának.

Pár hét múlva Mák ur sóhajtva ült a boltjában. Róza már itthon volt és a napi gondok és üzleti terhek alatt mint egy rossz álom nyomta lelkét a multak emléke. És a mint itt ül, — kedvetlenül fikszirozva a csodálatosan kiürült polcokat, — rémlülve látja, hogy a korondi grand seigneur, Kávás ur lép be a boltjába.

A két férfi összenéz, Márk ur remegve, mint a falevél, Kávás ur mereven, hidegen, mint mikor, a pólus két végéről jön össze két ember.

— Kávás Emil, Fogarásból.
— Mák Andor — hangzik — a bemutatkozás.

Róza ujjong, gazdag vacsora, ismerkedési estély, különös érdeklődés a két rokon részéről vacsora után chambre separé a Mák ur lakosztályában.

— Kedves sógor — szolt könnyed hangon Kávás ur, — azt hiszem magyarázatot nem kell az egész dologhoz. Hagyjuk a multakat, légy szives aláírni ennek a kétezer forintos váltónak voltaképpen többet is kívánhatnék, de most elég lesz ennyi.

Mák ur szédülve, de némileg megkönnyebbulve írta alá az elébe nyujtott váltót.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinról délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáról este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbeséről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbeséről szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

IDEGENEK ARADON.

— Szeptember 19. —

Vass szálloda. Fikker I. vendéglős Gödöllő. — Reng János utazó Bécs. — Mayer Armin utazó Bécs. — Karabos Döme jegyző Battonya. — Ritter Károly Szemlak. — Katz Rikárd utazó Bécs. — Ferency Márton utazó Budapest. — Pollák Frigyes kereskedő Budapest. — Hartmann János adótárnok Deács. — Waldman I. utazó Bécs. — Grosz Lajos utazó Budapest. — Körbl József kereskedő Budapest. — Dusenszky Adolf utazó Bécs. — Montag Adolf utazó Budapest. — Klein Mór utazó Budapest. — Dittel Lajos kereskedő Körös. — Dietrichstein Mór kereskedő Ujvidék. — Dietrichstein Gyula utazó Bécs. — Fuchs Vilmos utazó Bécs. — Varnovics I. utazó Bécs. — Deutsch Henrik utazó Budapest.

BORHOZ LEGJOBB!!

KITÜNO ASZTALIVIZ

186

221

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL

Válogatott

1261

Csemege-szőlő

5 kilós kosárral 80 krért

kapható

Erzsébet-körut 7.,

a Lyceummal szemben, földszint.

Halászlé!

Az ideai hal-szezon beálltával, ma a legkitünőbb hal-fajokból készített hal-estélyt rendezünk.

Édes must finom csemege-szőlőből.

Tisztelettel:

Braun és Schuch

Millennium sörözősarnok és étterem tulajdonosok.

A buziási-fürdőről hazaérkezett **Rácz Kis János** jól szervezett cigányzenekara hangversenyez.

1262

Weisz József borbizományos

Pankotán,

ajánlja magát a t. bortermelő-közönségnek

boraik eladására.

Kiterjedt összeköttetései ugy a bel-, valamint külföldön

előnyös árakra

nyujt reményt.

1236

ARADI CZIPÉSZEK TERMELŐ SZÖVETKEZETE

Telefon 474.

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Telefon 474.

Egyedül a maga nemében, csakis saját készítményű

női- és férfi-czipők, gyermek és leányka-topánkák,

komót és más czipőneműeket tart raktáron, vagy készít megrendelés után.

Nem gyári munka, de azért olcsóbb és jobb. — Különböző lakkok és cremek raktáron. — Hához tetszés szerinti időben választék küldetik.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

1247

493—1901. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az újtelepen levő jelenleg Jellinek és Schlesinger által bérelt 636 □-öl területű falerakó helynek 1901. évi szeptember hó 1-től 3 évre való bérbeadása iránt folyó év szeptember hó 23-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 636 kor. évi bér. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi szeptember hó 16-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

494—1901. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Birkás dűllőben fekvő katonai lövőtérén, továbbá a birkás dűllőbeli gyakorló tereken, az erdei örök háta megett levő sátor kivételével és a ségai és birkás dűllőbeli téglaverő helyeken az égetett szeszesitalok és szesz kimérési jognak 1903. évi december 31-ig való bérbeadása iránt folyó év szeptember hó 23-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 100 korona évi bér. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi szeptember hó 16-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

Vesszőszállítási hirdetmény.

A vezetésem alatt álló állami szőlőtelepeken a jövő év tavaszán szükséges mintegy 3 és fél millió szőlőoltó-vesszőnek szállítására ajánlati tárgyalást nyitok.

Szükséges lesz fajtánként több százezer Furmint, Hárslevelű, Ezerjő, Olasz risling, Szerémi zöld, Rajnai risling, Tramini, Fehér burgundi, Kövér szőlő, Sárga muskotály (Muscat Lunel vagy Frontignon) Erdei (fehér bakator) Piros bakator, Sauvignon, Semilon, Leányka, Kadarka, Blaufränkisch és Cabernet vessző.

A vesszők felerészben még a folyó év őszén, másik fele részben pedig a jövő év márcziusában lesznek szállítandók s egyesesen 8—14 mm. vastagoknak kell lenniük.

A szállított vesszők fajtaazonosságáért és érett és betegségtől ment voltaért, valamint a felajánlott vessző szállításáért szállító teljes felelősséggel tartozik.

Legalább százezer darab vesszőnek szállítása waggonokban szabadon rakva is történhetik, kisebb mennyiségű szállítványok okvetlen ezrenként csomagoltan lesznek küldendők.

A kellően felbélyegzett szállítási ajánlatok f. évi október hó 5-ig nyújtandók be.

A csálai és baraczkai állami szőlőtelepek igazgatósága Aradon.

1233

Petroleum izzófény

rendkívüli találmány!

A legegyszerűbb kezeléssel és minden veszély kizárásával az Auerféle gáz izzófényhez teljesen hasonló intenzív fehér

80 gyertyafényű

világosságot ad,

30% petroleum megtakarítással.

Bármely petroleum használható hozzá.

Égési időtartam: 1 liter circa 12 óra. — Az égők bármely petroleum-lámpára alkalmazhatók.

Kaphatók: Österreichische Petroleumglühlicht Gesellschaft

Huber & Co.

Wien, I. Kohlmarkt 5.

Prospektusok ingyen és bérmentve.

Képviselek kerestetnek!

Vérszegénység, sápadtság, ideggyengeség

ellen

biztos hatású gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknek

az

Kellemes ízű! Umberto Nem keserű!

China-vasbor.

Az Umberto-bor China és vasat, e két leghathatósabb gyógyszert a legjobb minőségű borban feloldva kellemesen adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízénél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyermekek, valamint gyöngékedők és lábadozók ne mulasszák el egyszeri kísérlettel meggyőződni e kiváló gyógybor hatásáról. — Az Umberto China-vasbor egyszersmind gyomorerősítő, sőt vérszegény betegeknek egyetlen étvágygerjesztő és kitűnően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Örömmel értesitem, hogy Umberto china vasbora betegeimnél, különösen ideggyengéknek, neurastheniában szenvedőknek meglepő jó hatással volt.

Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel

Dr. Zápoly Nándor.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárában az „Isteni gondviseléshez”

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Városi és megyei
telephon 150. sz.

Ifj. Czeiler István

Városi és megyei
telephon 150. sz.

fa-árak gyára Aradon, Pöltenberg Ernő utca 7., 8., 9. sz.

I. Gőzfűrészek árak:

Deszkák, padlók és gerendák
tölgy, bükk, dió stb. kemény-
fa nemekből 5 mm. vastagságtól
feljebb.

**Méret szerinti megren-
deléseket is elfogadok.**

Mindenemű keményfa rönköket veszek.

II. Épület asztalosság:

Ajtók, ablakok, padozat
és **parkett** gyors és nagybani
gyártása.

Különlegesség saját gyárt-
mányu **gördülő ablak faredő-
nyökben** (rolók).

**Portallé és modern bolt-
berendezések gyára** stb.

Zászló-rudak!

III. Gépeken való fakidolgozások, u. m.:

Fűrészelés (gerenda, palló s
deszka vágások; valamint **kanya-
ritások** (schweifolás, decoupirozás)
gyalulás (egyengetés és vastagság-
ból) **hornyolás** (kelelés) **furás,**
vésés és csapolás olcsó árban
darab vagy munka-óra szerint szá-
mitva. 1173

Cserépszáritó keretek raktáron.

Borossebesi uradalomban

**makkoltatás van
kiadó**

körülbelül 1000 darab sertésre.

Bővebb értesítést ad az ura-
dalmi felügyelőség Borosse-
besen. 1289

Pankotai

(Bokréta-hegyen)

3 magyar holdas

szőlő, terméssel,
épülettel és edénnyel

azonnal eladó.

Czim a kiadóhivatalban. 1284

Jó minőségű könnyen kezelhető

borsajtók eladók

míg a készlet tart. 1184

Panker Viktor

épület és műlakatos üzletében Arad,
Fácán-utca 6. sz. Továbbá elvállal
minden ezen szakba vágó munkák ki-
vitelét, u. m.: Takarék tüzhelyek, sir-
és folyosó kerítések, gőredőnyök, sza-
badon álló vaslépcsők, szabadon álló
csigalépcsők kovácsolt vasból, vas-
ajtók, vasablakok, ajtó és ablakvasalá-
sok bármely kivitelben, jutányos ár.
pontos kiszolgálás, szolid izléses munka.
Nedves falezárításra vaikosarok
sapi-díj mellett bármikor kaphatók.

Pártoljuk a helyi ipart!

Saját készítményű legújabb divatu

őszi és téli férfi-kalapok

nagy raktára

Bittenbinder Konrád

kalap-üzlete

Aradon, Deák Ferencz-u. sarkán. (Első aradi takarékpénztár-épület.)

Elfogad az őszi és téli idényre
férfi-, női- és gyermek-kalapok

teljes átalakítását a legújabb divat szerint.

Tisztítás és festés minden divatszínre elfogadtatik.

Női kalapok izléses feldíszítését jutányos áron.

Kész leánygyermek kalapok jutányos áron kaphatók. — Cilinder-vasalás azonnal eszközöltetik.

Legújabb női kalapok feldíszítve 1 frt 20 krtól feljebb.

Fiu-gyermek kalapok minden színben 65 krtól feljebb.

Kecskő kalapok mindig raktáron. 1246

Bor- és pálinkaszűrők mindig raktáron vannak.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Pályázati hirdetmény.

A „Hertschka Mór ösztöndíj
alapítvány"-nak három helye és
pedig két hely az aradi főgymna-
sium tanulói, egy hely pedig az
aradvárosi polgári iskola növendé-
kei részére üresedésbe jövén, azon
tanulókat, a kik ezen ösztöndíjat
elnyerni óhajtnak s tanulmányaik
felől jeles, máéik felől pedig

jó osztályzattal bírnak, felhívom,
hogy pályázati kérvényüket hiva-
taloimhoz 1901. évi október hó
15-ig benyújtsák.

Az árvák, ezek után a szegény
sorsu szülők gyermekei előbbség-
gel bírnak.

Arad, 1901. évi szeptember 11.

Salacz,
kir. tanácsos,
polgármester.

Városi és megyei telefon 206.

Ifj. Hagenmacher Henrik
Árad, Karolina-utca 7.

bedafok-kőbányai sörfőzde aradi sörfőrak-
tára ajánlja

Dr. Teibisz János kir. keresk. törv. hit. ve-
gyész ur által elősmert legkellemebb-
űdítő és tápláló

Góliát maláta-sörét

saját töltesd palackjaiban.

Különösen mell- és gyomorhajosok figyelmébe!

Dr. Teibisz János kir. ker. törv. hit. ve-
gyész ur nyilatkozata:

„A Hagenmacher-féle Góliát maláta-sört
vegyvizsgálatom alapján főleg magas extract
és maláta ozukor (malta) tartalma követ-
keztében a legkiválóbb maláta-sörök közé
sorozom” 1080

12765—1901. kh.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város tanácsa
1986—1901. sz. végzésével kimon-
dotta, hogy a kapitányi hivatal
közgeinek köteletsége mindazon
kerékpártulajdonosok, akinek adóje-
gén a szám lekoppott, vagy nem
tisztán látható, ott, ahol találja,
megállítani, adónyugtájának elő-
mutatására és az ólomzár sértet-
lenségének igazolására felhívni.

Figyelmeztetem ennél fogva a
kerékpártulajdonosokat, hogy meg-
sérült adójegeik kicserélése vé-
gett saját érdekükben az adóje-
osztálynál jelentkezzenek, mivel a
hiányos adójeggyel ellátott kerék-
párok tulajdonosai a rendőrközegek
által megállíthatni és adójegeik-
nek előmutatására felszólíthatni
fognak.

Arad, 1901. szeptember hó 18.

Sariot Domokos,
főkapitány.

Nagy választék fiu- és gyermek-ruhákban.

Telefon 369. szám.

Holtzer József

Hazai angol és francia gyapjuszövetek

nagy raktára.

Mértékszerinti rendelések

saját műhelyemben készíttetnek a legújabb divat-
szerint, kifogástalan csinos kivitelben.

Aradon, Vörösmarty-utca 1. szám.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, felső- és télikabátok, ulsterek, bundák és köpenyek.

1145

Készlet állandóan mindenféle szörme-árakban.

Katonai egyenruhák, magyar díszruhák!

Aradi nyomdarszévtársaság könyvnyomdája.